

**РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ І МУЗЕЄЗНАВСТВА**

**РЕГІОНАЛЬНА КУЛЬТУРНА ПРАКТИКА**

**Навчально-методичний посібник**

для студентів V курсу. Рівень вищої освіти – другий; Ступінь вищої освіти – магістр; Галузь знань – 03 «Гуманітарні науки»; Спеціальність 034 – «Культурологія»  
(денної та заочної форм навчання)

**УДК 9 (С. 2) 2**  
**В-54**

**Виткалов С. В. Регіональна культурна практика:** навчально-методичний посібник (програма дисципліни, тематика практичних занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання, тематика дипломних робіт та її методичне забезпечення, екзаменаційні питання і критерії оцінки рівня знань для студентів V курсу денної і заочної форм навчання. Рівень вищої освіти – другий; Ступінь вищої освіти – магістр; Галузь знань – 03 «Гуманітарні науки»; Спеціальність 034 – «Культурологія» / С. В. Виткалов. – Рівне : РДГУ, 2018. – 78 с.

**Рецензенти:**

**Волков С. М.** – доктор культурології, професор, заступник директора Інституту культурології з наукової роботи Національної Академії мистецтв України.

**Зайцев М. О.** – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії і культурології Національного університету «Острозька академія».

Друкується за рішенням кафедри культурології і музеєзнавства  
(протокол № 15 від 26 грудня 2017 року) та ради Художньо-педагогічного факультету,  
протокол №5 від 24 грудня 2017 р.

Відповідальний редактор – В. Г. Виткалов – завідувач кафедри культурології і музеєзнавства РДГУ

© Виткалов С. В., 2018 рік

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2018 рік.

## Пояснювальна записка

Розбудова молодшої держави вимагає й поглибленого вивчення проблем розвитку історико-культурного процесу не лише в його історичній ретроспективі, але й сучасних аспектів. Адже відповідний історичний період, який пройшла вже Україна, дає змогу проаналізувати все те, що було зроблено і на цій підставі накреслити нові шляхи культурного розвитку, уникати помилок у майбутньому.

Зазначена вище дисципліна читається паралельно з дисциплінами, що ставлять за мету поглибити окремі галузі знань, базові знання про які студенти одержали, здобуваючи відповідні освітньо-кваліфікаційні рівні і допомагає студентам порівняти чимало культурних чинників, які відбуваються фактично одночасно у різних країнах світу, на різних континентах тощо і в той же час краще зрозуміти тенденції розвитку культурного процесу у власній державі та регіоні.

У даному курсі акцент зроблено на регіональному чиннику, адже саме регіони сьогодні демонструють безліч новацій саме у цій царині. З іншого боку, – знання місцевого матеріалу є важливою складовою духовної культури особистості, адже дає змогу їй добре орієнтуватися і в історико-культурних процесах загалом і добре орієнтуватися у культурній практиці того регіону, де вона здобуває освіту.

Матеріал дисципліни спирається на провідні базові курси спеціальності 034 – «Культурологія» («Українська культура», «Історіографія культури України», «Історія України» та ін.) і має самостійне значення, проте певним чином доповнює вищезазначені курси.

*Метою вивчення дисципліни є надання студентам базових теоретичних знань та практичних навичок стосовно використання сучасних здобутків історико-культурного процесу, поглиблення знань із комплексу дисциплін, спрямованих на вивчення сучасної життєдіяльності людини у сфері культури, а згодом – і проведення самостійних досліджень у сфері культурної творчості.*

*Унаслідок опанування курсу студент повинен знати:*

- фундаментальні поняття дисципліни, її структуру, об'єкт та предмет дослідження, термінологічний (понятійний) апарат;
- основні етапи становлення та розвитку цієї дисципліни;
- характеристику окремих етапів розвитку культурного процесу і простору;
- джерельну базу цієї дисципліни;
- відомих діячів культурної творчості регіону та їхню спадщину;
- регіональний контекст розгортання культурної діяльності.

*Студент повинен уміти:*

- здійснювати самостійний пошук матеріалів стосовно культурного розвитку певного регіону чи держави загалом зазначеної доби;
- аналізувати історіографію будь-якого питання курсу за відповідною темою;
- самостійно оцінювати напрями розвитку того чи іншого жанру (виду) художньої творчості;
- опанувати основний перелік наукових і навчально-методичних праць із курсу «Регіональна культурна практика»;
- підготувати розгорнутий матеріал для виступу стосовно розвитку культурного процесу України доби державної незалежності і взяти участь у роботі «Круглого столу» із зазначеної проблематики.

Програма дисципліни розрахована на 180 годин, з яких – 60 годин аудиторних (30+30) та 120 години відведено на самостійне вивчення (тематика завдань подана в цьому посібнику). Курс читається у IX-X семестрах і передбачає складання екзамену.

Вивчення дисципліни передбачає взаємозв'язок її тем з основними видами практичної діяльності майбутніх фахівців сфери культури: виробнича практика, вивчення регіональних аспектів культурного розвитку держави, підготовка магістерської роботи,

проведення самостійних досліджень історико-культурного процесу тощо, а також відвідування та безпосередня участь у різноманітних культурно-мистецьких заходах, що відбуваються в регіоні.

Зазначена дисципліна певною мірою сприяє й вихованню патріотичної складової духовного розвитку студента, адже знайомство з регіональною культурною спадщиною формує відповідну повагу до краю та тих людей, творча діяльність яких стимулює зміни культурного клімату регіону.

### **Тематичний план дисципліни «Регіональна культурна практика»**

	Теоретичний курс	всього	лекції	практ.	с. р
1.	Вступ до курсу. Джерелознавча база та історіографія регіонального культурного простору		2	2	
2	Культурний потенціал регіону на прикладі Західного Полісся в сучасних умовах:				
-	Форми діяльності населення в клубних установах регіону в умовах експерименту		2	2	8
-	Музейна мережа як фактор стимулювання уваги до національно-культурної спадщини		2	2	8
-	Бібліотечна мережа регіону: загальна характеристика інформаційно-культурних можливостей		2	2	8
-	«Зелений туризм» як культурний феномен Рівненщини: форми, тенденції, проблеми		2	2	8
3.	Регіональна художня освіта як складова духовної культури початку XXI століття		2	2	8
4.	Інформаційний простір регіону: Державний архів Рівненської області, засоби масової інформації в структурі задоволення інформаційних потреб населення		2	2	8
5.	Видавнича сфера регіону: стан, проблеми, тенденції		2	2	8
6.	Регіональна періодика в контексті духовного розвитку населення: характеристика провідних видань		2	2	8
7.	Народна художня творчість як фактор збереження регіональної культурної практики		2	2	10
8.	Культурний потенціал сфери професійного мистецтва регіону. загальна характеристика		2	2	8
9.	Фестивальний рух як чинник активізації культурної діяльності в регіоні та налагодження міжкультурних зв'язків		2	2	10
10.	Нормативно-правова база регіональної культури в сучасних умовах: стан, потенційні можливості в сучасних умовах		2	2	10
11.	Охорона історико-культурної спадщини в Програмах діяльності місцевих органів державної влади. Цільові Програми		2	2	10
12.	Тенденції розвитку вітчизняної регіональної		2	2	8

	культури в умовах світових глобалізаційних процесів та реформи місцевого самоврядування. Зарубіжний досвід організації регіональних культурних програм.				
всього		180	30	30	120

Тематика практичних занять додається до програми, як і питання для самостійного опрацювання. Інші матеріали, необхідні для повноцінного вивчення цієї дисципліни, знаходяться в цьому навчально-методичному посібнику та на кафедрі культурології і музеєзнавства РДГУ.

Специфікою вивчення і контрольного заміру знань є те, що студенти з інших регіонів, що навчаються на заочній формі, можуть акцентувати увагу на власних регіональних (за місцем проживання) прикладах (здобутках). Це стосується й тематики дипломних робіт, які можуть виконуватися ними на місцевому матеріалі.

Студенти заочної форми виконують у міжсесійний період контрольну роботу, мета якої – розкриття зазначених у програмі питань (за вибором студента) на місцевому рівні.

Пропонований навчально-методичний посібник вони також можуть використовувати для подальшої орієнтації в дисципліні.

## **РОЗДІЛ II. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «РЕГІОНАЛЬНА КУЛЬТУРНА ПРАКТИКА»**

### **Тема 1. Вступ до дисципліни. Джерелознавча база та історіографія вивчення сучасного регіонального культурного простору**

**2 години**

Предмет і об'єкт вивчення дисципліни «Регіональна культурна практика». Історіографія та джерельна база курсу. Термінологічний апарат дисципліни. Зв'язок курсу з іншими навчальними дисциплінами. Етапи накопичення матеріалу. Методи навчальної роботи. Практичні заняття та самостійна робота як складова вивчення історико-культурного процесу. Індивідуальна робота в контексті вивчення курсу. Законодавча база культурного процесу і простору в сучасних умовах. Український культурний фонд і подальший розвиток культури. Видавнича діяльність. Ефективність проєктів.

Загальноукраїнські причини посилення інтересу до національної культурно-мистецької проблематики, їх вияв у художній культурі, публіцистиці, періодичній пресі тощо та їх віддзеркалення на регіональному рівні.

Монографічна і довідкова література стосовно характеристики регіонального культурного простору. Тематична характеристика, авторський склад, напрями висвітлення культурно-мистецького розвитку.

Джерелознавча база культурно-мистецького розвитку: репертуарні збірники, сценарне розмаїття, постановочні плани, звітна документація установ та закладів культури і мистецтва, райвідділів культури та обласного (обласних) центру народної творчості, обласної філармонії, Академічних театрів тощо.

Звітна документація Національних історико-культурних та меморіальних заповідників Рівненщини, архівів та музеїв краю. Її загальна характеристика.

Періодична преса регіону як стимул розвитку та віддзеркалення культурного процесу. Тематичне розмаїття, авторський склад, найбільш помітні часописи культурологічного спрямування. Обласна і районна періодики. Проблемні питання на регіональному рівні і спроби їх розв'язання засобами масової інформації.

Визначні чинники дослідження історико-культурного процесу в сучасних умовах. Глобалізаційні процеси і зміни в системі ціннісних орієнтацій населення. Функціонування різних видів культур («молодіжна» і «доросла», «елітарна» і «масова» тощо) як загострення проблеми «батьків і дітей», соціально-майнового розшарування суспільства тощо. Матеріальний чинник в умовах сьогодення та його вплив на стан духовності населення. Шляхи усунення протиріч засобами культурної діяльності. Форми подібної організації. Результат.

Культура і ринок. Позитивні і негативні аспекти в системі організації культурної діяльності в умовах ринку. Зарубіжний досвід організації культурної діяльності та спроба його адаптації в Україні.

Політична боротьба і форми її відображення на культурно-мистецьких процесах. Регіональний чинник як важлива складова розвитку культурного процесу. Нормативна база сучасної української культури.

Регіональний аспект як важлива складова розвитку культурного процесу. Демократизм і відкритість як характерна риса культурного поступу сучасної держави. Залишки тоталітаризму та їх вплив на світовідчуття митця та споживача культурних цінностей.

Професійна та аматорська складова в системі організації культурної діяльності в сучасних умовах.

Залишковий принцип фінансування культурної діяльності та його роль у подальших процесах культурного поступу. Культура як засіб вирішення важливих

проблем життєдіяльності суспільства. Особливості художнього життя основних культурних регіонів України.

**Тема 2. Регіональна культура в сучасних умовах як предмет наукового вивчення. Культурний потенціал регіону на прикладі Західного Полісся в сучасних умовах:**

**- Культурний потенціал музейної мережі:**

**2 години**

Сутність поняття «Регіональна культурна практика». Фактори, що гальмують ефективний розвиток сучасної вітчизняної культури на регіональному рівні. Загальна характеристика культурного потенціалу регіону. Децентралізація і сфера культури: сучасні виклики і нові можливості. Український культурний фонд і Український інститут книги як зміна підходів держави до проблем розвитку культури.

Музейна мережа краю: краєзнавчі, історичні, меморіальні, історико-етнографічні, шкільні тощо; специфічні музеї («Однієї вулиці», «Одного села», «Музей лісу», «Музей миру», «Ковальські витребеньки» та ін.). Їх загальна характеристика, система і підстави її організації. Кращий досвід в її діяльності.

Національні історико-культурні, історико-меморіальні, культурно-археологічні заповідники (центри) в системі збереження історичної пам'яті населення.

Організаційно-культурна діяльність названих вище структур (наукова, реставраційна, екскурсійна, експозиційна). Її культурний ефект та проблемний ряд. Культурний потенціал організації науково-дослідної та пошукової діяльності музейної мережі в регіоні. Причини неефективності. Шляхи підвищення її ефективності в сучасних умовах. Досвід кращих закладів і питання його популяризації на регіональному рівні. «Народна творчість Рівненщини» КЗ «РОКМ», «Світлиця» (Хмельницький).

Музейна мережа в сучасних умовах. Ефективність і можливість використання зарубіжного досвіду в практиці роботи цієї мережі. Форми впровадження. Потенціал. Використання сучасних технологій в практиці їх діяльності.

Замки, монастирі, церкви як культурний потенціал регіону. Найбільш помітні комплекси Рівненщини. Культурологічна діяльність, що розгортається на їх базі. Проблеми функціонування в сучасних умовах. Досвід організації ефективною діяльності з використанням подібних пам'яток в Україні та світова практика використання замкової мережі і сакральних споруд у культурній діяльності.

Законодавча база України в системі організації подібної діяльності.

Культурна діяльність подібного плану музейної мережі на Волині. Основні форми, принципи організації, ефективність. Міжобласні культурні контакти фахівців і їх духовний ефект.

Спеціальна освіта як чинник активізації музейних форм організації діяльності. Перепідготовка і підготовка кадрів для галузі і її проблемний ряд.

**- Клубна мережа регіону в контексті нового Закону України про культуру (2011 р.).**

**2 години**

Загальна характеристика клубної мережі. Її організаційно-культурні можливості і система організації в сучасних умовах. Кадровий склад: характеристика його потенціалу і проблемного ряду.

Історичний досвід організації культурно-дозвіллевої і методичної діяльності в Україні і регіоні у питаннях налагодження повноцінної і ефективною діяльності клубної

мережі. Основні проблемні аспекти в організації сучасної практики роботи клубу та можливі шляхи їх розв'язання в сучасних умовах.

Рівненський державний інститут культури і Дубнівське училище (коледж) культури як центр підготовки кадрів для галузі.

Перспективи існування клубу як соціального інституту в глобалізаційних умовах.

«Культурний кошик» у регіоні (мінімальний стандарт культурних послуг) у т. ч. й за місцем проживання, як новий проект Міністерства культури України (2018 р.).

Експериментальна діяльність у галузі. Культурно-дозвіллієві комплекси (КДК). Культурний ефект. Напрями творчої праці. Особливості і можливості успадкування досвіду радянської доби (КСК) у цьому процесі. Форми використання (успадкування) досвіду в регіоні.

Проблеми збереження і формування кадрового корпусу галузі. Його функціонування в процесі реалізації реформи місцевого самоврядування.

Клубна мережа Волині і її культурний ефект. Специфіка організації клубної діяльності під впливом випускників Луцького коледжу культури та Інституту мистецтв СНУ ім. Лесі Українки.

Можливості використання зарубіжного досвіду роботи з населенням, базованого на клубній культурній діяльності.

Форми організаційно-методичної підтримки клубної мережі в сучасних умовах. Проблемні питання (відсутність професіограми клубного працівника, за якою повинна здійснюватися його підготовка; відсутність базової спеціальності, за якою можна було б здійснювати таку підготовку; ступеневість цієї підготовки. Відсутність середньої спеціальної ланки в системі підготовки такого фахівця; відсутність сталих критеріїв оцінки діяльності клубного працівника тощо) і шляхи їх можливого вирішення в сучасній культурній практиці. Досвід подібної організації в Україні в минулу добу. Форми його успадкування та поширення. Культурна політика України і роль у її змісті фахової освіти.

Трансформація культурно-дозвіллієвої сфери в Україні в контексті нової концепції Міністерства культури України (2017 р.): Культурно-інформаційний центр; Культурно-спортивний комплекс і Культурно-освітній комплекс.

Перспективи розвитку клубної мережі в Україні і регіоні.

## **- Бібліотечна мережа Рівненщини в структурі культурної діяльності**

**2 години**

Класифікація основних типів закладів, напрями роботи, книжковий потенціал в умовах дії нового законодавства України (2011 р.). Форми використання бібліотек у сучасних умовах: бібліотека і система культурного обслуговування населення; нові форми роботи у сучасних умовах.

Районна ланка бібліотечного обслуговування. Експеримент Рівненщини з питань об'єднання бібліотек. Культурний ефект. Проблемний ряд у питанні функціонування бібліотечної мережі в регіоні. Форми підвищення кваліфікації бібліотечних працівників у сучасних умовах. Їх ефективність. Культурна політика держави і місце бібліотеки в її просторі.

Оригінальні проекти, експонентська діяльність, проблеми функціонування галузі у сучасному глобалізаційному просторі.

Бібліотеки регіону в питаннях підтримки і формування духовності населення. Консорціум «Історична Волинь» (м. Рівне) і його роль у збереженні культурної спадщини в регіоні. Характеристика цього проекту. Інші міжрегіональні культурні проекти, спрямовані на пошук нових форм роботи з населенням і підвищення ролі бібліотеки в сучасному суспільстві.

Бібліотеки вищих навчальних закладів у системі формування сучасних фахівців. Нові проекти бібліотек, спрямовані на розширення інформованості студентства, їх



доступу до глобальних інформаційних мереж. Наукові бібліотеки ВНЗ і підтримка дослідницької діяльності співробітників та студентів. Наукові бібліотеки в системі культурної діяльності міста.

- **Державний архів Рівненської області** як центр збереження історико-культурної пам'яті. Його культурний потенціал. Форми роботи архівів регіону і питання науково-дослідної діяльності в краї. Публікація покажчиків «Державний архів Волинської області» та «державний архів Рівненської області» як чинник розширення потенційних можливостей регіонального наукового пошуку. Бібліотеки архівів. Їх культурний потенціал.

**Архівні структури у музейній мережі і мережі державних історико-культурних (історико-меморіальних) заповідників.** Форми діяльності. Фондова робота. Проблеми функціонування у сучасних умовах.

### **- «Зелений туризм» як культурний феномен Західного Полісся**

**2 години**

«Малі міста – великі враження» – проект Міністерства культури України (2017 р.), спрямований на підтримку національної регіональної культурної спадщини.

Передумови організації і стратегія його розвитку. Форми фінансової підтримки. Туристичні маршрути: їх пропагування в практиці роботи установ культури та туризму. Стимулювання цього виду діяльності. Причини неефективності діяльності окремих агросадіб і форми контролю за їх діяльністю. Потенційні можливості місцевих агросадіб у наданні рекреаційних, культурних та послуг відпочинку, базованих на народній культурній практиці.

Всеукраїнський досвід організації цієї форми роботи. Фестивальні та інші піар-кампанії, спрямовані на стимулювання діяльності цієї сфери в Україні («Українське село запрошує»), всеукраїнські акції з організації «зеленого туризму» і їх культурний ефект. Досвід кращих у практиці його поширення.

Управління культури і туризму та його спеціальний відділ у справі покращення функціонування «зеленого туризму» в Україні та регіоні. Проблемні питання в організації ефективності цієї практики на регіональному рівні.

Тенденції розвитку цієї діяльності в умовах реформи місцевого самоврядування. Зарубіжний досвід і його критичне осмислення в Україні у практиці організації подібної діяльності.

- **Заклади професійної художньої культури краю:** державна філармонія, обласні Академічні театри: музично-драматичний та ляльковий, художні галереї тощо в системі культурної діяльності Рівненщини. Система організації діяльності. Здобутки. Найбільш відомі представники.

Подібні форми культурної діяльності на Волині. Загальна характеристика. Міжрегіональна культурна діяльність: гастролі, участь у фестивалях, конкурсах тощо, вплив на культурне середовище. Проблемний ряд у системі організаційно-культурної діяльності.

### **Тема 3. Регіональна освіта як складова духовної культури. Стан її функціонування на початку XXI століття**

**2 години**

Сучасна освіта як предмет наукового дослідження. Структура освіти: державна, приватна, муніципальна, початкова, середня спеціальна, вища. Система підвищення кваліфікації різних категорій населення. Рівненський факультет підвищення кваліфікації працівників культури НАКККіМ. Нові типи навчальних закладів – коледжі, гімназії та ліцеї, Приватна мережа ВНЗ. Мала академія наук (МАН) як форма пошуку молодих

талантів та здобуття перших навичок дослідника в сучасних умовах. Інші форми пошуку та навчання талановитих дітей. Проблеми в організації цієї справи.

Специфіка реформування освітянської галузі в сучасних умовах в державі. Законодавча і інформаційна база реформ. Технічний потенціал регіону і його забезпечення системою вищої освіти. Кореляція мережі вищої освіти і структури народного господарства. Тенденції в сучасних умовах. Неузгодженість освітнього напрямку і проблем життєдіяльності регіону.

Мережа мистецької освіти та її трансформація в умовах сьогодення. Вищі навчальні заклади культурологічного (гуманітарного) спрямування. Інститути мистецтв при гуманітарних (педагогічних) ВНЗ. Нові спеціальності і спеціалізації. Викладацький корпус. Загальна характеристика потенціалу і форм навчально-наукової та організаційно-художньої діяльності.

Експериментальні навчальні заклади в Україні: Київська школа мистецтв, Миколаївський Академічний коледж, спеціалізована ЗОШ «Академія дитячої творчості» (Миколаїв). Позашкільна освіта: Рівненський Палац дітей та молоді тощо в системі сучасної освіти. Можливі форми використання цього досвіду в сучасних умовах.

Спеціальні навчальні заклади I-II рівнів акредитації в Решетиліці, Опішні (Полтавщина), інших регіонах України, спрямовані на збереження національних регіональних культурних ознак. Нові спеціальності, що відбивають специфіку регіону і ефект їх впровадження та функціонування.

Регіональний рівень організації освітянської справи. Консультаційні центри (Львівський національний університет ім. І.Франка) в освітянській мережі.

Підвищення кваліфікації в системі фахової освіти (регіональний рівень). Рівненський факультет Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв та його роль у підвищенні кваліфікації працівників галузі «Культура».

Ступенева освіта. Акредитація навчальних закладів. Провідні центри надання спеціальної вищої освіти. Тенденції розвитку освітянського процесу в умовах Болонської декларації. Здобутки і проблеми сучасних освітян на регіональному рівні.

Зарубіжний досвід організації освітнього процесу та шляхи його адаптації до українських умов. Державні стандарти в освіті: сутність, проблеми. Освітні перспективи української держави в світовому співтоваристві.

Законодавча база художньої освіти в регіоні. Закон про передвищу освіту (2019 р. і питання подальшого розвитку коледжів культури). Мережа спеціальної освіти на регіональному рівні. Представники. Форми. Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів.

Аспірантура і докторантура. Ефективність. Система нострифікації наукових ступенів та її ефективність у сучасних умовах. Зарубіжний досвід організації освітнього процесу та шляхи його подальшої адаптації до українських умов

Сучасна гуманітарна освіта за кордоном. Система її організації, форми. Мистецька освіта. Потенційні можливості запровадження кращого закордонного досвіду в Україні.

#### **Тема 4. Народна художня творчість як фактор збереження регіональної культурної практики**

**4 години**

Народна художня творчість у структурі сучасної художньої культури. Її жанрово-видова структура. Народна творчість і професіональне мистецтво: специфіка взаємодії. Стан та тенденції побутування окремих видів і жанрів творчості у сучасних умовах (музичне, театральне, хореографічне, кіно-фото мистецтво, фольклор тощо).

Професіоналізація народної культури як результат впливу світових глобалізаційних процесів, зокрема й освіти. Нові форми стимулювання творчої діяльності аматорів у країні. Регіональні зразки зміни ставлення до народної культурної практики в сучасних

умовах. Проблеми подальшого реформування галузі. Результат і тенденції. Кращий вітчизняний досвід (Вінниччина, Херсонщина, Рівненщина, Галичина, Полтавщина).

Київський центр культурних досліджень НАКККиМ у системі підтримки розвитку народної творчості. Його наукові доробки, інформаційна база, роль і значення в пропаганді народної культури держави. Національний центр народної культури «Музей ім. Івана Гончара», центр народної культури в Пироговому (Київ) як координатор народознавчого пошуку. Провідні центри розвитку народної культури Полтавщини (Опішне, Решетилівка), Прикарпаття (Івано-Франківщина) та Закарпаття (Косів, Галич), с. Крупове, Орв'яниця (Рівненщина) тощо.

Навчальні заклади I-II рівнів акредитації народознавчого спрямування в Україні і подальший розвиток народної творчості.

Науково-практичні конференції народознавчої проблематики в регіоні як фактор підтримки функціонування народної культури («Традиції серпанкового ткацтва в Україні», с. Крупове, Дубровицького району, 2015 р.).

Періодичні видання як форма підтримки народної культурної практики.

Форми підтримки і пропаганди народної культури на регіональному рівні: обласні літературно-мистецькі премії та стипендії провідним митцям (премія ім. В.Поліщука, ім. Г.Леончук, ім. І.Свешнікова, Г.Косміаді, Н.Хасевича), щорічні стипендії Голови обласної адміністрації, обласної ради, міського голови. Нові заходи Міністерства культури України щодо підтримки фахівців галузі.

Гастрольна (виставкова) діяльність, інші види підтримки та заохочення творчої діяльності: «Алея майстрів», відкритий рейтинг популярності «Гордість міста» та ін. Роль держави, місцевих органів влади у цьому процесі.

Термінологічні непорозуміння в науково-методичних виданнях галузі та їх вплив на функціонування галузі.

Трансформація системи методичного керівництва народною творчістю в історичній ретроспективі. Форми підвищення кваліфікації працівників та митців в умовах сьогодення. Можливі форми реформування цієї системи. Міжобласні контакти самодіяльних митців та аматорів у контексті методичної діяльності обласних центрів народної творчості (на прикладі Рівненщини).

Народна художня творчість на регіональному рівні. Її структура. Роль обласних центрів народної творчості у цьому процесі. Конкурси, фестивалі (всеукраїнський та регіональний рівень) як форма стимулювання народної ініціативи («Мальовнича Україна», «Коляда», «Древлянські джерела», «Тарас Бульба», «Великодні піснеспіви», «Дивовижний світ органа» тощо) та розширення можливостей ознайомлення населення із зразками художньої культури.

Нові форми пропаганди народної культури та здорового способу життя населення в регіоні (еко-фестиваль «Біле озеро», «Зелене купало в літо упало» – Рівненщина). Фестивалі Рівненщини, Волині та інших областей республіки: їх порівняльна характеристика.

Культурно-дозвілєві комплекси Рівненщини (КДК). Система організації їх діяльності. Результат. Проблеми функціонування. Тенденції в умовах реалізації реформи місцевого самоврядування.

Училища (коледжі) культури як єдиний центр здобуття фахової освіти для сфери дозвілля та осередок художньої творчості в районах. Характеристика художніх колективів окремих ВНЗ I-II рівнів акредитації культурологічного спрямування. Відсутність мережі спеціальної освіти та її ступеневості як проблема подальшого розвитку цього виду людської діяльності. Закон про передвищу освіту (2019 р.) і його роль у питаннях збереження середньої спеціальної ланки.

Провідні колективи та митці регіону. Їх творчий доробок.

Популяризація народної культури як засіб збереження кращих художніх надбань. Засоби масової інформації і спеціальна періодика у цьому процесі (Періодичний часопис

Рівненського ОЦНТ «Народна творчість Рівненщини» та подібний – на Волині). Україна в системі країн щодо підтримки розвитку народної ініціативи в художній діяльності.

«Творче жниво» та інші форми культурних ініціатив методичних служб галузі у справі пошуку талантів, популяризації і підтримки функціонування галузі. Творчі звіти майстрів мистецтв та художніх колективів у Києві та обласних центрах як форма підтримки народної творчості і духовного розвитку населення.

Проблеми та перспективи презентації регіональної української культури на міжнародній арені.

### **Тема 5. Авторські (самодіяльні) види художньої творчості в сучасних умовах у сфері дозвілля**

**2 години**

Домінування авторських видів художньої творчості в умовах сьогодення як свідчення і результат розширення культурних потреб населення, підвищення освітнього рівня, матеріально-технічної бази культури і демократизації суспільного життя. Новий тип особистості, сформований сучасною культурною ситуацією в державі. Їх (авторських видів) класифікація. Еволюція окремих видів. Авторська художня діяльність як первинна творчість. Її культурна цінність у структурі розширення культурних потреб людини.

Декоративно-прикладні види творчості: характеристика основних напрямів. Кіно-фото мистецтво у розмаїтті виявів і його фестивальний рух. Культурний ефект у краї і його відтворення у пам'ятках (художні альбоми, виставкова діяльність тощо).

Окремі фольклорні види діяльності. Збирачі фольклору в регіоні. Форми їх підтримки з боку засобів масової інформації та науково-методичних і державних структур краю. Представники. Спільні проекти у вивченні регіональної спадщини. Найбільш помітні фестивальні заходи останніх років: напрями, якісний склад учасників, культурний ефект.

Інститут мистецтв РДГУ в системі підтримки авторських видів творчості. Подібні типи закладів при інших гуманітарних ВНЗ в Україні. Їх роль у зміні культурного клімату регіону. Наукова та концертна практика закладу. Еволюція мистецької освіти у подібних типах закладів у сучасних умовах: причини, тенденції, результат. Проблеми функціонування в сучасних умовах.

Система підвищення кваліфікації митців і працівників, відповідальних за функціонування подібних видів народної культури (Рівненський факультет Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв). Обласний центр народної творчості як важливий засіб стимулювання цього виду діяльності у сфері дозвілля. Його еволюція в сучасних умовах. Функціональні можливості.

Всеукраїнська Рада директорів обласних центрів народної творчості України і питання подальшого розвитку народної творчості.

Фестивальний (мистецький) рух у регіоні. Тематика заходів. Кращі звіти, їх тематична спрямованість. Форма. Стимулювання участі.

Ринкові відносини і шляхи подальшого існування авторських видів народної творчості. Форми підтримки аматорів. Фестивальний рух в Україні. Управління культури та туризму в регіоні і подальший розвиток авторських форм художньої творчості.

### **Тема 6. Культурний потенціал сфери професіонального мистецтва регіону: загальна характеристика**

**2 години**

Стан функціонування сучасного професіонального мистецтва в регіоні. Його жанрово-видова структура. Провідні центри. Регіональна професіональна мистецька культура. Професійні Спілки (Асоціації) (композиторів, художників, письменників,

кобзарів тощо) у справі піднесення фахового рівня сучасного мистецтва. Проблеми комерціалізації художньої культури як фактор сьогодення. Естрада. Шоу-бізнес як нове явище культури кінця ХХ – початку ХХІ століття. Подальший мистецький розвиток у пріоритетах державної культурної політики.

Початкова (дошкільна) мистецька освіта в сфері дозвілля (клуби, Палаци дітей та молоді, платно-курсова система підготовки). Мережа фахової освіти (дитяча музична (художня) школа, музичне (художнє, культурно-освітнє училище культури) училище (коледж), музична академія). Її ефективність. Мистецька освіта у вищих навчальних закладах гуманітарного спрямування. Її узгодженість із суспільними потребами. Ефективність. Проблеми. Кадровий склад викладачів мистецького спрямування. Якісна характеристика. Початкова художня освіта крізь призму реформ Міністерства культури України (2018 р.).

Науково-методична база професійного мистецтва: фахові часописи («Музика», «Театр», «Образотворче мистецтво» та ін.), фахові мистецтвознавчі часописи провідних ВНЗ України: Вісники та наукові записки ВНЗ: КНУТКіТ, НМАУ ім. П.Чайковського, ЛНМА ім. М.Лисенка, РДГУ («Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку») та ін. регіональних ВНЗ). Місцеві рівненські видання («Мистецькі грані», «Погорина», «Волинь» та ін.).

Проблеми фінансування і аудиторії. Фестивалі, конкурси як форми стимулювання митців та популяризації окремих видів культури. Всеукраїнський (міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті В. Горовиця, міжнародний конкурс інструментальної музики Є. Станковича, Південноукраїнський відкритий фестиваль-конкурс молодих піаністів ВНЗ I-II рівнів акредитації пам'яті Заслуженої артистки України Л. Гінзбург (Одеса), «Первоцвіт-надія» (Київ), «Мистецькі барви» (Чернігів), «Акорди Хортиці» (Запоріжжя), «Дельфійські ігри», «Музика молодих» (Київ) та ін.) і регіональний рівень («Дивовижний світ органа», конкурс виконавців на духових та ударних інструментах ім. В. Старченка, «Шоу-західний регіон», «Я і гітара» (м. Рівне), «Молода Галичина» (м. Яворів), «Мистецькі барви» (м. Прилуки), «Гран Па» (м. Донецьк), «Захід – ХХІ століття» (м. Яремче) та ін. Міжнародний хореографічний конгрес (Львів, 2019 р.) як чинник посилення уваги до культурно-мистецьких проблем.

Участь рівненських (волинських) митців у різноманітних конкурсах та фестивалях поза межами краю. Результативність. Гастрольна діяльність як фактор підвищення професійної майстерності і розширення практики впливу на глядача (слухача).

Регіональні (рівненські) конкурси та фестивалі професійного мистецтва в питаннях його професіоналізації: ДМШ – ВНЗ I-II та III – IV рівнів акредитації і питання професіоналізації мистецтва.

Теоретико-прикладна база і проблеми подальшого функціонування мистецтва. Провідні художні колективи краю та їх керівники. «Творчі портрети» найвідоміших представників галузі в регіоні («Срібна терція», «Brevis» та ін.). Еволюція жанрів, інструментарію, форми викладу композиторської думки. Професійне мистецтво і народна культура: особливості взаємодії.

Обласна філармонія та Академічні театри області як центри мистецької діяльності. Нові форми культурної діяльності в умовах ринку.

«Абонементні» концерти як спроба роботи з цільовою аудиторією.

## **Тема 7. Видавнича сфера регіону: стан, проблеми, тенденції**

**2 години**

Зниження інтересу до книги як соціальна проблема в Україні. Книга і книгодрукування в національній доктрині духовного розвитку молоді держави. Стан та проблеми. Забезпечення населення українською книгою: форми та їх ефективність.

Європейський стандарт поширення книги та реалії України. Світові тенденції культурного розвитку і вітчизняний друк. Напрями. Університетський друк в системі забезпечення студентів навчально-методичною літературою: якість, тематична спрямованість. Основні напрями та роль у розвитку духовної культури молоді. Нові форми у стимулюванні друкарської справи.

Нові ініціативи Міністерства культури України щодо стимулювання друку якісної української книги («Український інститут книги», 2018 р.).

Періодичні наукові часописи краю: «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»: науковий збірник (спільний видавничий проект кафедри культурології і музеєзнавства РДГУ та Інституту культурології Національної академії мистецтв України), «Актуальні питання культурології»: альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології і музеєзнавства РДГУ, «Українська культура в іменах і дослідженнях», «Актуальні питання вітчизняної і всесвітньої історії»: наукові записки РДГУ, Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею, «Архітектурна спадщина Волині»: наукові записки НУВГІП та ін.

Краєзнавча література Рівненщини: журнал «Мистецькі грані», його тематичне розмаїття, критичне ставлення до художнього життя краю. Літературно-мистецькі часописи («Погорина»), «Проріст». Спеціалізовані видання («Волинь історична») Характеристика тематичного змісту. Друкарська діяльність на теренах Волині.

Приватне книговидання. Проблематика. Якість друку. Репертуар української книги в державі та регіоні. Український культурний фонд (2018 р.) та його роль у підвищенні якості і доступності української книги.

Нові форми підвищення якості друку і матеріально-технічна база. Приватна мережа в системі популяризації культурної діяльності.

Україна і світовий культурно-освітній простір. Система науково-метричних збірників. Науково-метрична база «Скопус», «Сорепнікус» та ін. Їх роль і проблеми репрезентації у науковій діяльності в Україні та українських дослідників у світі. Проблема цитування. Нові кроки МОН України у підходах до публікацій. Національний депозитарій і його роль і підвищенні якості наукової діяльності українських дослідників.

Неперіодичні наукові збірники Рівненщини: наукові збірники національних історико-культурних заповідників краю. Тематичні збірники з нагоди ювілеїв історичних волинських міст. Тематичні збірники з нагоди ювілеїв кафедр Інституту мистецтв РДГУ, окремих науково-практичних конференцій мистецтвознавчого профілю, що організуються художніми кафедрами РДГУ.

Активізація регіонального друку як спроба компенсації браку інформації про складні сторінки місцевої історії та культури. Тематична спрямованість. Регіональні програми забезпечення населення українською книгою. Їх ефективність. Форми стимулювання розвитку книжкової справи в регіоні. Форуми видавців у Львові та Києві.

Центри поширення книги в державі. Друкарська справа і загальна культура населення. Шляхи прищеплення інтересу населення до книги. Зарубіжний (англійський та російський) досвід у цьому процесі. Вітчизняна книга в умовах ринку і політичної нестабільності. Інтерактивна дитяча книга в Україні: проблеми функціонування.

Інфраструктура книговидання та книгопоширення на Рівненщині. Приватні видавництва (ППДМ, «Азалія», «Волинські обереги», «О. Харват», «В. Войтович» та ін., районні друкарні області) як форма стимулювання інтересу до дослідження культурного простору краю; напрями діяльності, репертуар друкованої продукції. Проблеми функціонування. Тематика друків. Поширення творів місцевих авторів на регіональному рівні (презентації, творчі зустрічі тощо). Довідкові видання про місцевий друк.

Проблеми видавничої сфери на регіональному рівні та можливі шляхи їх розв'язання.

## **Тема 8. Регіональна періодика в контексті духовного розвитку населення**

**2 години**

Періодика як історико-культурне явище. Форми її побутування в сучасних умовах. Центральні часописи «Українська культура», «Народне мистецтво», «Народна творчість та етнографія», «Родовід», «Мистецтво», «Сучасний театр» та ін. у справі висвітлення проблем розвитку духовної культури держави. Нові види видань. Відсутність фахових часописів для підтримки аматорів як науково-методична проблема. Фахова спеціальна довідкова періодика. Проблеми видавництва та шляхи виходу з кризи.

Активізація регіонального друку. Регіональна преса в структурі духовного життя краю (літературні альманахи «Погорина» («Історична Волинь») та «Проріст»). Тематика, форми поширення, авторський склад. Культурно-мистецька проблематика в регіональних ЗМІ. Газетна періодика і питання культурно-мистецького життя. Тематичні часописи інших областей республіки. Фестивалі регіону крізь призму інформаційних порталів і періодичної преси.

Інформаційне поле сучасної Рівненщини. Радіо та телебачення. Тематичне наповнення ефірного часу. Проблематика. Тенденції. Авторський склад теле - та радіокомпаній.

Обласна Спілка письменників НСПУ у справі вивчення і пропаганди регіональних аспектів культури. Творчий склад, культурний ефект у регіоні. Участь її членів у розробці проблем національної духовної культури. Підтримка дитячої літературної творчості. Спеціалізовані видання («Волинь історична», «Проріст» та ін.). Інформаційні буклети Спілки. Проблематика. Авторський склад. Фаховий рівень регіональної періодичної преси.

Засоби масової інформації у вирішенні питань духовного розвитку населення країни в умовах сьогодення. ЗМІ і питання формування патріотизму. Досвід Російської Федерації в питаннях військової експансії в АР Крим та Сході України.

Політична боротьба і періодична преса. Преса як засіб вирішення народногосподарських та культурно-мистецьких завдань. Спеціальна періодика краю («Народна творчість Рівненщини», «Мистецькі грані», «Погорина» («Волинь») та ін., м. Рівне). Аналогічна періодика Волині. Її роль у підтримці аматорського руху. Авторський склад. Фаховий рівень, тенденції. Підготовка кадрів на місцевому рівні: здобутки та проблеми.

## **Тема 9. Регіональна культура в сучасній науковій думці**

**2 години**

Університетські центри вивчення історико-культурного процесу. Аспірантура та докторантура як форми підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів. Особливості їх функціонування в сучасних умовах. Ефективність діяльності. Нова проблематика досліджень. Новий класифікатор наукових спеціальностей як спроба наблизити науку до потреб практики. Фінансування сучасної науки. Форми стимулювання наукового пошуку молодих дослідників: гранти, іменні стипендії. Співвідношення фундаментальних і прикладних досліджень.

Наукові центри України та їх роль у формуванні духовно здорового суспільства. Напрями діяльності. Тенденції розвитку.

Проблеми розвитку української культури на сторінках провідних часописів: «Історичний журнал», «Український історичний журнал», «Вища школа», «Вісник Книжкової Палати України», «Критика», «Українська культура» та ін. Вітчизняна культура у спеціальній монографічній літературі: тематика, авторський склад. Енциклопедичні видання з проблем розвитку вітчизняної культури. Їх характеристика та вектор бачення авторами історико-культурного процесу.

Всеукраїнські та міжнародні науково-практичні конференції культурологічного спрямування та їх роль у висвітленні й пропагуванні культурно-мистецької спадщини.

Міждержавні програми вивчення культурної спадщини. Київський центр культурних досліджень у цьому процесі. Доступність інформаційної бази сфери.

Наукові збірники місцевих вищих навчальних закладів: Харківської державної академії культури («Вісник ХДАК», «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку», «Актуальні питання культурології», «Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії», «Українська культура в іменах і дослідженнях» (РДГУ), СНУ ім. Лесі Українки та ін. ВНЗ) Рівненщини, їх роль у вивченні і пропагуванні регіональних культурно-мистецьких проблем.

Музеї (краєзнавчі, літературно-меморіальні, історичні тощо) держави як сфера збереження культурної спадщини. Їх регіональні осередки (Національний історико-меморіальний заповідник «Поле Берестецької битви 1651 року», Сарненський історико-етнографічний відділ Рівненського обласного краєзнавчого музею, літературно-меморіальний музей У. Самчука, Музей бурштину, Культурно-археологічний центр «Пересопниця» та ін.). Їх видавнича діяльність. Характеристика друкованих видань. Авторський склад. Проблематика. Ефективність для галузі.

Культурний потенціал Волині і форми його репрезентації в сучасних умовах.

Бібліотеки у структурі духовної культури держави та регіону. Характеристика їх інформаційних можливостей. Експериментальна діяльність у бібліотечній мережі Рівненщини. Інформаційна періодика бібліотек регіону. Консорціум «Історична Волинь»: характеристика напрямів діяльності й здобутків. Інша експериментальна діяльність місцевих бібліотек краю.

Аналітичні звіти Президенту України, Кабінету Міністрів України, Верховній Раді України з інформаційно-культурної проблематики як офіційні видання в країні та фактори об'єктивності стану справ у країні. Тематичні звіти Міністерства культури України як офіційна форма репрезентації культурної діяльності (культурної політики) в країні. Подібна практика інформування керівного складу на обласному рівні (Аналітичні звіти Голові обласної адміністрації про стан в галузі). Їх значення у зміні ставлення до культурної творчості та вплив на культурну політику держави.

## **Тема 10. Українська культура в програмах товариства «Просвіта», політичних партій, громадських організацій та рухів**

**2 години**

Культурна політика в державі: напрями, роль, тенденції в сучасних умовах.

Політична боротьба та її відображення в структурі духовної культури суспільства. Різновекторність діяльності політичних сил як характерна риса сучасної України. Провідні політичні партії та групи, в програмах яких декларована підтримка галузі їх роль у формуванні нової держави. Сутність їх підтримки культурного розвитку (Фестивалі дитячої творчості у Миколаєві, Полтавщині, Херсонщині тощо).

Створення при творчих Спілках України осередків, що займаються питаннями духовності населення (Спілка християнських письменників України, Асоціація сучасних письменників України при НСПУ) та ін.

Надмірна політизація суспільного життя як характерна риса сьогодення і її вплив на культурно-мистецьку діяльність у країні.

Культурний чинник у програмах та статутних документах української політики (міжнародний фестиваль дитячої творчості «Золотий лелека», м. Миколаїв, Коблево, Рибаківка – Українська народна партія; міжнародний фестиваль гончарства у смт. Опішне – Партія регіонів та ін.), в програмах товариства «Просвіта», Українського товариства творчої інтелігенції, Конгресу українських націоналістів тощо. Послаблення та зведення нанівець питань культурного розвитку по завершенню виборів до Верховної Ради України.



Рух за охорону пам'яток культури. Пам'ятко-охоронна діяльність Національних історико-культурних (меморіальних) заповідників. Напрями, результативність у сучасному суспільстві. Еволюція форм організаційно-технічного та матеріального стимулювання.

Культурна діяльність як засіб підвищення фахового рівня представників політичних партій та рухів. Нові громадські об'єднання культурологічного спрямування в регіонах (Клуби творчої молоді) та їх роль у збереженні і розвитку вітчизняної культури. Творчий досвід.

Меценатська діяльність окремих політичних і громадських структур під впливом військового вторгнення Росії на територію України.

Роль політичних партій та рухів у стимулюванні культурного чинника, подальшого об'єднання населення і підвищення його культурного рівня. Національні меншини в системі духовної діяльності держави. Задоволення культурних потреб їх представників. Форми, проблематика, проблеми.

### **Тема 11. Нормативно-правова база регіональної культури в сучасних умовах**

**2 години**

Сутність нормативно-правової бази у сучасному розвитку галузі. Нова нормативна база функціонування галузі. Закон України про культуру (2011 р.). Інші законодавчі акти стосовно функціонування галузі. Їх роль у зміцненні кадрового корпусу галузі, підвищенні престижу працівника культури. Відмінності даного законодавства від іншої подібної законодавчої бази галузі. Шляхи формування нормативно-правової бази культури в сучасних умовах. Ефективність ухвалених рішень. Непослідовність у здійсненні контрольних функцій.

Законодавство і реформування галузі в умовах дії реформи місцевого самоврядування.

Доступність нормативно-правової бази до суб'єктів культурного процесу. Регіональний рівень забезпечення юридичної підтримки. Види періодичних видань із зазначеної проблематики («Вісник Верховної Ради України», «Урядовий кур'єр», «Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв» та ін.). Їх поширення в регіонах. Юридичні служби управлінь культури та туризму обласних державних адміністрацій у справі забезпечення функціонування нормативно-правової бази культури. Обласна Спілка працівників культури в питанні відстоювання прав і інтересів працівників галузі.

«Народна творчість Рівненщини» – альманах КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» обласної ради як фактор юридичної допомоги працівникам галузі.

Юридичні консультації під час підвищення кваліфікації працівників галузі. Колегії (у т. ч. і виїзні) Управлінь культури облдержадміністрації у питання підвищення правової компетентності працівників галузі.

Професійні Спілки, інші професійні об'єднання у справі забезпечення повноцінного функціонування галузі культури. Місцеві видання та їх «юридичні» сторінки.

Офіційні Сайти управлінь культури та туризму обласних державних адміністрацій регіону, Обласного Комітету профспілки працівників культури у питаннях поширення оперативної інформації про стан функціонування галузі і її юридичної підтримки. Посилення ролі місцевого самоврядування як необхідність подальшого ефективного розвитку галузі. Культурний ефект здійснюваної реформи місцевого самоврядування. Її проблемний ряд.

### **Тема 12. Тенденції розвитку регіональної культурної практики в умовах глобалізаційних процесів**

**2 години**

Вітчизняна регіональна культурна практика в умовах сьогодення. Форми інокультурних впливів та форми протидії культурній і військовій інтервенції. Культура і держава. Культура і ринок. Законодавче забезпечення подальшого розвитку галузі. Нові законодавчі акти про культуру і подальший розвиток галузі (Закони України про культуру, Бібліотеки і бібліотечну мережу та ін.). Їх організаційно-фінансове забезпечення. Матеріально-технічна база регіональної культурної практики. Соціальний захист працівників культури. Система підвищення кваліфікації працівників і її узгодженість з оплатою праці. Шляхи підвищення іміджу працівника культури. Матеріальні і моральні форми підвищення іміджу на регіональному рівні.

Галузі культури і освіти на регіональному рівні. Реформування, що здійснюються на селі та його ефективність. Культурно-дозвілєві комплекси в краї. Стан, призначення, ефективність. Зниження ефективності в умовах дії реформи про місцеве самоврядування. Розширення практики спонсорства та меценатства у культурній сфері в сучасних умовах. Еволюція форм цієї підтримки. Проблемні питання в їх функціонуванні і роль місцевих та державних органів влади у стимулюванні цього процесу. Інститут культурних досліджень в умовах реформування галузі. Система підготовки фахівців для ОТГ. Позитивні і негативні аспекти організації цього процесу.

Мовна політика в Україні. Департамент мовної політики Мінкультури і туризму України та його роль у підтримці статусу української мови. Законодавча база («Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку національної словникової бази на 2009-2015 рр.»). Форми підтримки національного виробника культурного продукту, запроваджені останнім часом. Мовна політика держави і форми її реалізації в теле – та радіоєфірі.

Вища школа і науково-методична підтримка галузі культури. Особливості взаємодії. Відсутність спеціальності, за якою могли б здобути фах працівники галузі як проблема щодо розв'язання кадрового питання і покращення роботи галузі в стратегічному плані. Відсутність цільового кадрового замовлення як проблема галузі. Неefективність заочної форми підготовки кадрів для сфери культури.

Новий класифікатор спеціальностей МОНУ для ВНЗ (2015 р.) і його загальна характеристика та роль для галузі культури.

Система середньої спеціальної освіти і її вплив на розвиток галузі. Її кадрове і методичне забезпечення в сучасних умовах. Еволюція і можлива реформа в сучасних умовах.

Центри підвищення кваліфікації працівників галузі на регіональному рівні як засіб покращення кадрової проблеми для галузі. Рівненський факультет Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв в системі підвищення кваліфікації працівників галузі.

Методичне забезпечення культурного процесу з боку держави: фахова література, часописи, конференції тощо. Їх проблемний ряд.

Тенденції розвитку народної творчості в сучасних умовах і проблеми галузі культури. Галузь культури крізь призму законодавчої бази Міністерства культури України. Спроба реформування галузі.

Художня культура на початку третього тисячоліття: стан, проблеми, перспективи.

### **Рекомендована література:**

- Безгін І. Д. Мистецтво і ринок: монографія / І. Д. Безгін. – Київ, 2005.  
Безгін О. І. Українська культура і світ : організаційні проблеми художньої культури: монографія / Безгін О. І., Кочарян І. С. – Київ, 2012.  
Безгін І. Д. Театр і глядач в сучасній соціокультурній реальності / Безгін І. Д., Семашко О. М., Ковтуненко В. І. – Київ, 2002.

- Безклубенко С. Д. Українська культура: погляд крізь віки: історико-теоретичні нариси / С. Д. Безклубенко. – Ужгород : Всеукр. багатопроф. підприємство, 2006.
- Богуцький Ю. П. Самоорганізація й динаміка культури та їх особливості в Україні: монографія / Богуцький Ю. П., Іваненкова С. І. – Київ, 2012.
- Воронік Д. С. Процеси візуалізації в сучасній культурі: проблеми та виклики / Д. С. Воронік // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: наук. зб. Вип. 25. – Рівне : РДГУ, 2017.
- Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – 416 с., іл.
- Виткалов С. В. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2014. – 385 с.
- Давидюк В. Ф. Вибрані лекції з українського фольклору / В. Ф. Давидюк. – Луцьк : Твердиня, 2010. – 446 с.
- Декоративно-ужиткове мистецтво Рівненщини: колект. монографія / за ред. проф. Виткалова В. Г. – Рівне : ППДМ, 2011. – 279 с., іл.
- Довжук І. Нариси історії культури України (до кінця ХХ ст.): навч. посіб. / І. Довжук. – Луганськ, 2007. – 508 с.
- Духовні оберіги Рівного: інформ.-краєзн. путівник / укл.: Л. Грищук, І. Вольф, І. Котигорох. – Рівне, 2014. – 27 с.
- Жилінський І. Ф. Історія театрального мистецтва Рівненщини; за ред. Б. Й. Столярчука / І. Ф. Жилінський. – Рівне : Овід, 2009. – 660 с.
- Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: антологія / за ред. Р. М. Яціва. – Львів : Ін-т народознавства НАН України, 2012. У 2-х ч.
- Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми / Я. Ісаєвич. – Львів, 2002. – 520 с.
- Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т 5., кн. 1-2. – Київ : Наукова думка, 2012-2013.
- Корнієнко Н. Український театр у переддень третього тисячоліття: монографія / Н. Корнієнко. – Київ : Факт, 2000.
- Культура в сучасних трансформаційних процесах: колект. монографія / М. М. Бровко, С. Д. Безклубенко та ін. – Ніжин : Вид-во Асперс-поліграф, 2011.
- Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань. Зб. документів. – Київ : Ін-т культурології АМ України, 2009.
- Прокопович Т. Ю. Наталя-Марія Фарина. Миттєвості долі: нарис / Т. Ю. Прокопович. – Рівне : Першикова, 2011. – 60 с.
- Реалізація державної політики в галузі культури. Аналітичний звіт Міністерства культури та туризму України за 2008 рік. – Київ : ДАКККіМ, 2009. – 255 с., а також аналогічні звіти за інші роки державної незалежності України.
- Україна: історія великого народу. – Київ, 2015 <http://litopys.com.ua/places/viznachn-postat/khudozhniki-r-vnogo/>.
- Хренов Н. А. Зрелища в епоху восстання мас / Н. А. Хренов; Гос. ин-т искусствоведения М-ва культуры и массовых коммуникаций РФ. – М. : Наука, 2006. – 646 с.; іл.
- Шейко В. М. Культура України: історико-культурологічні виміри: монографія / Шейко В. М., Гаєвська Т. І. – Київ, 2012.
- Щербина В. М. Українська національна культура як цілісність: регулювання її регіональних відмінностей: моногр. / Щербина В. М., Наумова М. Ю. – Київ, 2012.
- Юдкін І. М. Формування художньої культури в Україні: історія, естетика, семіотика, напрями, перспективи: монографія / Юдкін І. М., Безклубенко С. Д. – Київ, 2012.

Юдкін І. М. Інтегративні процеси як перспектива культурного розвитку України: методологічні, семіотичні, комунікативні, інтерактивні, регіональні аспекти: моногр. / Юдкін І. М., Волков С. М. – Київ, 2012.

«Історична Волинь» [http://istvolyn.info/index.php?option=com\\_content&task=category&sectionid=3&id=29&Itemid=25&limit=50&limitstart=50](http://istvolyn.info/index.php?option=com_content&task=category&sectionid=3&id=29&Itemid=25&limit=50&limitstart=50).

Див., також: Анотований каталог видань «Книга Рівненщини» (1999-2017). – Рівне: ОУБ (за 1991-2018 рр.); «Новини краєзнавчої літератури». Поточні бібліографічні покажчики за 1991 – 2014 роки, що регулярно друкуються обласними науковими бібліотеками України, зокрема й м. Рівного.

Регіональний портал. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: [http://rivne.com.ua/rivne\\_volyn\\_initiatives/](http://rivne.com.ua/rivne_volyn_initiatives/).

ГО «Регіональний центр євроінтеграційних проєктів». – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://europrojects.org.ua/reports/>.

**інформаційні ресурси Наукової бібліотеки РДГУ**

## РОЗДІЛ III. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «РЕГІОНАЛЬНА КУЛЬТУРНА ПРАКТИКА»:

**Тема 1. Джерелознавча база та історіографія вивчення регіонального культурного простору: загальна характеристика**

**2 години**

### П л а н:

1. Причини активізації досліджень регіонального культурного простору та напрями його вивчення. Регіональні друковані видання (монографічна, довідкова, публіцистична література, наукові збірники тощо культурологічного змісту), спрямовані на вивчення культурно-мистецького процесу.

2. Джерельна база регіональної культури (поточні архіви музейних установ, районних відділів культури, КЗ «Рівненський обласний Центр народної творчості» та ін.). Їх тематичний зміст, форми подання матеріалу. Інші зразки джерельної бази регіональної культури (репертуарні та тематичні збірники, тематичні звіти, сценарні плани, спогади тощо).

3. Сучасна регіональна періодика та інформаційний простір сучасної Рівненщини культурологічного спрямування: назви видань, їх зміст, тематичний вектор, автори. Проблеми періодики в умовах сьогодення на регіональному рівні.

4. Київський Центр культурних досліджень як осередок концентрації матеріалу про стан розвитку народної культури.

### Рекомендована література

Безклубенко С. Д. Мистецтво: Енциклопедичний словник. У 2-х тт. / С. Д. Безклубенко. – Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2007-2012.

Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – розділ I [416 с., іл.].

Виткалов С. В. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : М. Дятлик, 2014. – 362 с., іл.

Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини: колективна монографія. – Рівне : ППДМ, 2010. – 216 с.

Духовні обереди Рівного : інформ.-краєзн. путівник. – Рівне, 2014. – 27 с.

Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т. 5., кн. 1-2. – Київ : Наукова думка, 2012-2013.

Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: антологія / за ред.. Р. М. Яціва. – Львів : Ін-т народознавства НАН України, 2012. У 2-х ч.

Етнокультура Рівненського Полісся: наук. зб. – Рівне : ППДМ, 2010.

Литвин В. М. Хроніка поступу. 2001-2010 / В. М. Литвин. – Київ : Альтер-Прес, 2011.

Попович М. В. Червоне століття / М. В. Попович. – Київ : Арт Ек, 2005.

Приходько Г. В. Історіографія культури України доби незалежності / Г. В. Приходько // Вісник ХДАК, 2004. – Вип. 14. – С. 19-28.

Україна: історія великого народу. – Київ, 2015 // [http:// litopys.com.ua /places/viznachn-postat/khudozhniki-r-vnogo/](http://litopys.com.ua/places/viznachn-postat/khudozhniki-r-vnogo/).

Див., приміром: Пошукові роботи в ур. Гурби (2002-2009 рр.). Підсумковий звіт. – Рівне : Обласний краєзнавчий музей, 2009. – 198 с.

Шейко В. М. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець XIX – початок XXI століття): монографія. В 2-х тт. / В. М. Шейко. – Харків : Основи, 2006.

Щербина В. М. Українська національна культура як цілісність: регулювання її регіональних відмінностей: моногр. / Щербина В. М., Наумова М. Ю. – Київ, 2012.

Див.: Новини краєзнавчої літератури. Поточний бібліографічний покажчик за 1998 рік. – Рівне : ОНБ, 1999. – 79 с. та за інші роки, починаючи від 1991 року.

## Тема 2. Культурний потенціал Рівненщини в сучасних умовах

8 години

### П л а н

1. Музейна мережа краю: краєзнавчі, історичні, меморіальні, історико-етнографічні, шкільні тощо; специфічні музеї («Однієї вулиці», «Одного села», «Музей лісу» та ін.). Їх загальна характеристика.

2. Замки, монастирі, церкви як культурний потенціал Рівненщини. Їх культурологічна діяльність.

3. «Зелений туризм» як культурний феномен. Туристичні маршрути. Потенційні можливості місцевих агросадіб у наданні рекреаційних та культурних послуг.

4. Клубна мережа краю. Загальна характеристика. Експериментальна діяльність у галузі. Культурний ефект. Напрями творчої праці. Проблеми збереження і формування кадрового корпусу. Проблеми в процесі реалізації реформи місцевого самоврядування.

5. Бібліотечна мережа Рівненщини: класифікація закладів, напрями роботи, книжковий потенціал. Оригінальні проекти, експонентська діяльність, проблеми функціонування галузі у сучасному глобалізаційному просторі. Обласний архів як центр збереження історико-культурної пам'яті.

6. Заклади професійної культури краю: філармонія, обласні Академічні театри, художні галереї тощо в системі культурної діяльності Рівненщини.

7. Архіви регіону. Проблеми збереження культурної спадщини в архівах. Культурний потенціал Державного архіву Рівненської області.

8. Нові форми підтримки культурної діяльності державою на сучасному етапі: Нові типи культурно-дозвіллевих закладів: Культурно-інформаційний центр, культурно-спортивний комплекс і культурно-освітній комплекс (2018 р.).

### Рекомендована література:

Безклубенко С. Д. Мистецтво: Енциклопедичний словник. У 2-х тт. / С. Д. Безклубенко. – Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2007-2012.

Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – відповідні розділи [416 с., іл.].

Годованюк О. М. Монастирі та храми Волинського краю / О. М. Годованюк. – Київ : Техніка, 2004. – 176 с.

Данилюк А. Релікти давнього будівництва: пам'ятки народної архітектури Рівненського Полісся / А. Данилюк. – Рівне : Азалія, 1995. – 79 с.

Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т. 5., кн. 1-2. – Київ : Наукова думка, 2012 – 2013.

Козак С. Монастирі Рівненщини: історико-краєзнавча оповідь про православні монастирі Рівненської області / С. Козак. – Костопіль, 2002. – 79 с.

Книга в сучасній культурі України: хрестоматія. У 2-х тт. – Біла Церква: вид. Пшонківський О. В., 2011-2012.

Лесик О. В. Замки та монастирі України / О. В. Лесик. – Львів : Світ, 1993. – 174 с.; іл.

Прокопович Т. Ю. Наталя-Марія Фарина. Миттєвості долі / Т. Ю. Прокопович. – Рівне : Першикова, 2011. – 60 с.

Рожко В. Православні монастирі Волині і Полісся: історико-краєзнавчий нарис / В. С. Рожко. – Луцьк : Media - 2000. – 692 с..

Рожко В. Є. Печерні монастирі Волині і Полісся: історико-краєзнавчий нарис / В. Є. Рожко. – Луцьк : Волинська книга, 2008. – 256 с..

Рожко В. Є. Хрести історичної Волині IX-XX століть / В. Є. Рожко. – Луцьк : Волинська обл. друк., 2012. – 178 с.

Савчук П. О. Дубенський форт: історичний нарис / П. О. Савчук. – Рівне : Волинські обереги, 2000.

1000 - ліття Православ'я на Волині. – Дубно, 1992.

Шейко В. М. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець XIX – початок XXI століття): монографія. В 2-х тт. / В. М. Шейко. – Харків : Основи, 2006.

Інтернет-ресурси.

### **Тема 3. Регіональна художня освіта як складова культури початку XXI століття**

**2 години**

#### **План:**

1. Система освіти (загальна, спеціальна, вища) в сучасних умовах та її вплив на культурне середовище.
2. Трансформаційні процеси в сучасній освіті. Провідні тенденції.
3. Сутність ступеневої освіти. Проблеми впровадження.
4. Художня освіта на регіональному рівні: структура, управління, проблеми розвитку. Види навчальних закладів. Форми організації навчального процесу.
5. Освітнянські проблеми у фаховій періодичі.
6. Зарубіжний досвід організації освітнього процесу та можливі форми його адаптації в умовах сучасної України. Мистецька освіта за кордоном.

#### **Рекомендована література:**

Андрущенко В. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу / В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2004. – № 1. – С. 5-10; Богуславська А. Оболонювання освіти: [«За» і «проти» Болонського процесу] / А. Богуславська // Україна молода, 2005. – № 206 (4 листопада). – С. 4; Вища освіта України і Болонський процес: Навч. посіб. / М. Степко, Я. Болюбаш, В. Шинкарук, В. Грубінко та інші; За ред. В. Кременя. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2004. – 384 с.; Журавський В. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти / Журавський В., Згуровський М. – Київ : ІВЦ «Вид-во «Політехніка», 2003. – 200 с.; Ластовченко І. Болонський процес і проблеми рівності та елітарності в освіті / І. Ластовченко // Освіта і управління, 2005. Т. 8. – № 3. – С. 201-207 та ін.

Культура – фундамент капітальних перетворень у державі: Звіт Міністерства культури України про реалізацію культурної політики у 2017 р. – Київ, 2017.

Бадах Г. Перехід на двоступеневу систему освіти в Німеччині в умовах реалізації Болонського процесу / Г. Бадах // Схід. – 2008. – № 3. – С. 97-103.

Бондарчук Я. В. Історія Острозької академії: монографія / Я. В. Бондарчук. – Острог, 2014.

Виткалов В. Г. Ефективність впровадження кредитно-модульної системи підготовки фахівців-культурологів в контексті Болонської декларації / Виткалов В. Г., Граб О. В. // Вища школа, 2008. – № 1. – С. 17-26.

Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – 416 с.

Виткалов С. В. Сучасні освітнянські проблеми очима регіонального педагога / С. В. Виткалов // Вища школа, 2014. – № 11-12. – С. 85-91.

Фаріон І. Галицький деграданс у гуманітарній царині / І. Фаріон // Слово Просвіти, 2008. – № 30, 24-30 липня.

Вища освіта і наука: анотований огляд періодичних видань // Вища школа. – 2008. – №10. – С.110-125.

Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України.

Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т. 5, кн. 1 - 2. – Київ : Наукова думка, 2012 – 2013.

Литвин В. Українська культура і освіта в контексті сучасних трансформацій / В.Литвин // Урядовий кур'єр, 2002. – 24 верес.

Мірошніченко А.А. Музична освіта в Україні: досвід дослідження / А. А. Мірошніченко // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: наук. зап. РДГУ, 2012. вип. 17 у 2-х тт. Т. 2.

Див., також часописи «Вища школа», «Сучасна освіта», «Образовательные технологии», «Высшая школа XXI века», «Высшее образование сегодня», «Друкарство», «Вісник Книжкової Палати України», «Соціологія: теорія, методика, маркетинг» за 2006-2009 роки.

Див.: матеріали Всеукраїнських науково-практичних конференцій, проведених на кафедрі культурології у 2005-2008 роках.

Шейко В. М. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець XIX – початок XXI століття): монографія. В 2-х тт. / В. М. Шейко. – Харків : Основи, 2006.

Енциклопедія освіти. – Київ, 2008.

#### **Тема 4. Народна художня творчість в сучасних умовах: проблеми і тенденції розвитку**

**4 години**

##### **План:**

1. Народна художня творчість як складова духовної культури. Її структура на сучасному етапі. Проблеми функціонування.

2. Система й трансформація керівництва народною ініціативою в умовах сьогодення (ОЦНТ, РБК) та в історичній ретроспективі. Культурно-дозвілєві комплекси Рівненщини.

3. Конкурси, фестивалі як форма стимулювання народної ініціативи («Коляда», «Древлянські джерела», «Тарас Бульба», «Великодні піснеспіви», «Калинові острови», «Блага вість Пересопниці» тощо) їх роль у зміні духовного клімату краю.

4. Форми підтримки народної ініціативи (здобуття фахової освіти, заохочення участі в колективі, формування іміджу учасника колективу, керівника тощо).

5. Провідні митці, художні колективи, виконавці краю.

6. Науково-методична база сучасного аматорства. Тенденції розвитку.

7. Український Центр культурних досліджень у системі концентрації матеріалу з проблем розвитку національної культури і народної творчості зокрема в Україні: напрями, популярність, проблематика.

##### **Рекомендована література:**

Безгін І. Д. Мистецтво і ринок: монографія / І. Д. Безгін. – Київ, 2005.

Бендюк М. Золотарство Острожчини / М. Бендюк. – Рівне : О. Харват, 2009. – 89 с.

Белоконь В. И. Культурно-досуговая деятельность / В. И. Белоконь. – Мелітополь, 2002.

Виткалов В. Г. Українська культура: сторінки історії XX століття: монографія / В. Г. Виткалов. – Рівне: Вертекс, 2004. – 640 с.

Виткалов В. Г. Культурно-мистецька панорама Рівненщини періоду незалежності: за матеріалами періодичної преси / Виткалов В. Г., Виткалов С. В. // Аркадія: мистецтвознавчий та культурологічний журнал. – Одеса, 2009. – № 1. – С. 3-14.



Виткалов В. Г. Фольклорна Рівненщина: Історіографічний аспект проблеми / Виткалов В. Г., Виткалов С. В. // Аркадія: мистецтвознавчий і культурологічний журнал. – Одеса, 2008. – № 4. – С. 3-11.

Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – 416 с.

Виткалов С. В. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2014.

Гриценко О. Культура і влада. Теорія і практика культурної політики в сучасному світі / О. Гриценко. – Київ : Центр культурних досліджень, 2000.

Дацков А. «...Тим і живу»: Творчий портрет Бориса Забути / А. Дацков. – Рівне : Волинські обереги, 2007.

Новини краєзнавчої літератури. Поточний бібліографічний покажчик Рівненської держ. обл. б-ки. – Рівне, 2000 та по квартално за наступні роки.

Жилінський І. Ф. Історія театрального мистецтва Рівненщини; за ред. Б. Й. Столярчука / І. Ф. Жилінський. – Рівне : Овід, 2009. – 660 с.

Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т. 5, кн. 1-2. – Київ : Наукова думка, 2012 – 2013.

Евтушенко С. В. Народное художественное творчество. В 2-х тт. / С. В. Евтушенко. – Харків : ХДИК, 1997.

Евтушенко С. В. Примитив. Очерки по теории, историографии, истории художественных промыслов / С. В. Евтушенко. – Харків : ХНУ, 2001.

Етнокультура Рівненського Полісся: наук. зб. – Рівне : ППДМ, 2010. – 375 с.; іл.

Каневська Г. Г. Співає Наталя-Марина Фарина / Г. Г. Каневська. – Рівне, 2001.

Михайлик А. Г. Народна художня творчість / А. Г. Михайлик. – Миколаїв, 1993.

Пащук І. Літературна енциклопедія Рівненщини / І. Г. Пащук. – Рівне, 2007. Мистецька палітра Рівненщини / Упоряд. Ф. Бобрик, І. Лукашевич. – Рівне, 2006. – 14 с.

Світла зоря бурштинового краю // Культура і життя, 2007. – 22 серп.

Столярчук Б. Й. Митці Рівненщини: енцикл. довідн. / Б. Й. Столярчук. – Рівне : О. Зень, 2011;

Хренов М. Культура в епоху соціального хаосу / М. Хренов. – М., 2002.

Юдкін І. М. Формування художньої культури в Україні: історія, естетика, семіотика, напрями, перспективи: моногр. / Юдкін І. М., Безклубенко С. Д. – Київ, 2012.

Див.: Звіти Рівненського обласного центру народної творчості (ОЦНТ) та його періодичне видання «Народна творчість» за останні роки.

Див.: журнали: «Народна творчість та етнографія», «Родовід», «Народне мистецтво» та ін., а також періодику Рівненщини («Народна творчість Рівненщини», «Волинь», Вісті Рівненщини», «Рівне вечірне», «Літопис Заходу та ін.) та Новинки краєзнавчої літератури: анотований список Рівненської ОУБ за 2006-2017 роки.

## **Тема 5. Професійне мистецтво (жанрово-видова структура) та тенденції його розвитку**

**2 години**

### **План:**

1. Стан і напрями розвитку професійного мистецтва в сучасній Україні.
2. Структура спеціальної мистецької освіти та її еволюція. Мережа спеціальних навчальних закладів. Кадри.
3. Найбільш відомі представники.
4. Проблеми функціонування мистецтва в сучасних умовах. Комерціалізація суспільства та її вплив на мистецькі процеси.
5. Регіональний розвиток професійного мистецтва: здобутки, форми підтримки, проблеми.

6. Форми функціонування професійного мистецтва на Рівненщині. Регіональні проблеми розвитку.

#### Рекомендована література:

- Безгін І. Д. Мистецтво і ринок: монографія / І. Д. Безгін. – Київ, 2005.
- Безклубенко С. Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв / С. Д. Безклубенко. – Київ : Альтерпрес, 2004.
- Безгін І. Д. Мистецтво і ринок / І. Д. Безгін. – Київ, 2005.
- Верменич Ю. Т. Джаз: Історія. Стили. Мастера / Ю. Т. Верменич. – Спб : Планета музики, 2007. – 608 с.
- Виткалов С. В. Театральна Рівненщина в періодичній пресі доби незалежності / С. В. Виткалов // Актуальні питання вітчизняної та всесвітньої історії: наукові записки РДГУ. Вип. 14. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 57-62.
- Виткалов С.В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності / Сергій Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012.
- Див.: Інтернет-ресурси, місцеву періодику за 1991-2017 роки.
- Див.: часописи «Музика», «Кіно-театр», «Образотворче мистецтво», «Народна творчість та етнографія», «Театр» та ін. за 1991-2017 роки, а також фаховий науковий збірник «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»: наукові записки РДГУ за 1999-2017 роки.
- Жилінський І. Ф. Історія театрального мистецтва Рівненщини; за ред. Б. Столярчука / І. Ф. Жилінський. – Рівне : Овід, 2009. – 660 с. та ін.
- Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т. 5, кн. 1-2. – Київ : Наукова думка, 2012-2013.
- Корнієнко Н. Український театр у переддень третього тисячоліття / Н. Корнієнко. – Київ : Факт, 2000.
- Красильникова О. Історія українського театру ХХ століття / О. Красильникова. – Київ : Либідь, 1993.
- Мистецька палітра Рівненщини / Упоряд. Ф. Бобрик, І. Лукашевич. – Рівне, 2006. – 14 с., а також подібні збірки за наступні роки.
- Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття. – Київ, 2006.
- Основи художньої культури. Теорія та історія української художньої культури. В 2-х частинах. Ч. 2. – Харків : Основа, 1999. – С.222-295.
- Прокопович Т. Ю. Наталя – Марія Фарина. Миттєвості долі / Т. Ю. Прокопович. – Рівне : ПП Паршикова, 2011. – 60 с.
- Старух Т. Мистецтво Львова / Т. Старух. – Львів, 1997.

**Тема 6: Видавнича справа в регіоні як форма виявлення культурного чинника в умовах сьогодення**

**2 години**

#### План:

1. Видавнича діяльність у структурі сучасної культури: сутність, функції, форми.
2. Сучасні видавництва. Проблеми функціонування. Інтерактивна книга в Україні: вітчизняний та зарубіжний досвід.
3. Друкарська справа в регіональному контексті: характеристика видавництв, цільові програми забезпечення населення українською книгою, проблеми галузі.
4. Місцеві друкарські центри («Волинські обереги», «Азалія», «Каліграф», приватні видавці – «О. Зень», ППДМ, «О. Харват», «В. Войтович» та ін.). Загальна характеристика їх видань.

5. Бібліотеки в умовах технологічної революції: нові функції і форми роботи з читачем та роль у житті населення.

### Рекомендована література:

- «Бібліотечний форум України» за останні роки.
- Виткалов В. Г. Українська культура: сторінки історії ХХ століття : монографія / В. Г. Виткалов. – Рівне : Вертекс, 2004. – 640 с.
- Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: моногр. / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – 416 с.
- Див.: відповідні матеріали у зб.: «Вісник Книжкової Палати України», «Друкарство», «Вісник Української академії друкарства», «Книжковий огляд» за 2005-2017 роки.
- Захарова О. А. Развитие культуры в контексте современных информационных технологий / О. А. Захарова // Библиотекосведение. – 2006. – № 5. – С. 40-43.
- Інформація про стан книговидання в Україні // Прес-служба, 2005 та за наступні роки.
- Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т. 5, кн. 1-2. – Київ : Наукова думка, 2012 – 2013.
- Єфимова М. П. Інтерактивна дитяча книга в Україні: становлення та перспективи / М. П. Єфимова // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: наук. зап. РДГУ. Вип. 19 у 2-х т. Т. 2. – Рівне: РДГУ, 2013.
- Кучина Н. І. Поширення книги в сучасній Україні: Регіональний аспект / Н. І. Кучина // Актуальні питання культурології. В 2-х т., т. 1. Вип. 5. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 35-41;
- Матеріали міжнародних конгресів стосовно стану побутування книги в Україні за останні роки, Інтернет-ресурси, спрямовані на розгляд інформаційного поля регіону.
- Матеріали I-XIII Всеукраїнських (міжнародних) науково-практичних конференцій, проведених на базі кафедри культурології і музеєзнавства у 2005-2017 роках.
- Національна книга: нинішній стан, його причини, наслідки і перспективи. – Київ, 2000.
- Тимошик М. Її величність книга. Історія книговидавничої справи Київського університету. 1834-1999 / М.Тимошик. – Київ : Наука і культура, 1999.
- Тимошик М. Видавничий бізнес / М. Тимошик. – Київ : Наука і культура, 2005.
- Харват О. 150 святинь Великої Волині / О. Харват. – Рівне : О. Харват, 2012 та ін. альбоми М. Бендюка, А. Мізерного: книги В. Войтовича тощо.
- Європейські стандарти у галузі свободи слова. – Київ : Видав. Дім «Ін Юре», 2002.
- Шрайберг Я. Бібліотеки в умовах правової та технологічної еволюції процесів суспільного розвитку / Я. Шрайберг // Вища школа. – 2008. – № 10. – С.33-47.

### Тема 7. Сучасна регіональна періодика як фактор вивчення культури

2 години

#### План:

1. Періодична преса в структурі джерелознавчої бази вивчення культурного процесу.
2. Сучасні періодичні видання Рівненщини і Волині: види, спрямування, напрями розгляду проблем розвитку культури.
3. Інформаційний простір Рівненщини: теле - та радіо ефір. Тематика передач.
4. Регіональна періодика культурологічного та мистецтвознавчого характеру: фаховий зміст, проблематика, якість матеріалу, автори («Погорина» - «Волинь», «Мистецькі грані», «Острозький краєзнавчий збірник» та ін.).

## 5. Проблеми функціонування регіональної періодики в сучасних умовах.

### Рекомендована література:

Аналітичні огляди зазначеного напрямку, підготовлені співробітниками Національних та регіональних бібліотек.

Волга Л. Культура: реалізація державної політики / Л. Волга // Урядовий кур'єр. – 2007. – 27 червн.

Всеукраїнська періодика: «Урядовий кур'єр», «Культура і життя», «Схід», «Шлях освіти» тощо, а також рівненські часописи «Рівне вечірне», «7 днів», «Вісті Рівненщини», «Рівне-ракурс», «Літопис Заходу», «Рівне» та ін., а також прес-релізи обласної універсальної бібліотеки «Новини краєзнавчої літератури», «Мистецьке життя Рівненщини» та ін.

Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – 416 с.

Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т 5, кн. 1 - 2. – Київ : Наукова думка, 2012 – 2013.

Калакура Я. В. Українська історіографія / Я. В. Калакура. – Київ : Генеза, 2004.

Літопис журнальних статей за роки державної незалежності України.

Літопис журнальних статей Рівненської обласної бібліотеки за 2000-2017 рр.

Україна: історія великого народу: енциклопедія. – Київ, 2015 // <http://litopys.com.ua/places/viznachn-postat/khudozhniki-r-vnogo/>.

## Тема 8. Регіональна культура в сучасній науковій думці

2 години

### План:

1. Монографічна література культурологічного спрямування: напрями наукового пошуку.
2. Тематика сучасних досліджень із проблем розвитку української культури: за матеріалами авторефератів дисертацій.
3. Фахова періодика: назви, напрями досліджень, проблематика. Авторський склад. Загальна характеристика видань.
4. Наукові збірники, альманахи тощо регіональних вищих навчальних закладів України з проблем вивчення культурного процесу.
5. Науково-публіцистичні видання: тематика друку, автори.

### Рекомендована література:

Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку наукової сфери: Указ Президента України від 16.05.2008 р. // ВВР. – 2008. – № 39. – С. 9-10.

Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: моногр. / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – 416 с.

Гриценко О. Культура і влада. Теорія і практика культурної політики в сучасному світі / О.Гриценко. – Київ : Центр культурних досліджень, 2000.

Гриценко О. Культурна політика в Україні. Аналітичний огляд / О. Гриценко. – Київ : УЦКД, 2007. – 160 с.

Дорогобужу на Волині – 925 (1084-2009). – ред.- упоряд. Б. Й. Столярчук-Попенко. – Рівне : О. Зень, 2009. – 384 с.

Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т. 5, кн. 1 - 2. – Київ : Наукова думка, 2012 - 2014.

Кудрицький В. Полтавський український музично-драматичний театр // Полтава: енциклопедичний довідник. – Київ :Українська енциклопедія, 1992.

- Нариси історії української популярної культури. – Київ, 1998.
- Перунін В. І. Зарічненщина, або Ритми глибинного Полісся, втрачені Європою / В. І. Перунін. – Рівне : О. Зень, 2009. – 216 с.
- Обарчук А. О. Межирич Корецький / А. О. Обарчук. – Рівне : ППДМ, 2010. – 328 с.; іл..
- Пономарьова Т. О. Світла особистість імперії темряви: В. Г. Короленко на Рівненщині: джерела, літературні дослідження та краєзнавчі нариси / Т. О. Пономарьова. – Рівне : ВАТ «Рівненська друкарня», 2010. – 304 с.
- Прищепка О. П. Міста Волині у другій половині XIX – початку XX століття: історико-краєзнавчі нариси / О. П. Прищепка. – Рівне : ППДМ, 2010. – 287 с.
- Таяковський М. П. Роль гуманістики в сучасному суспільстві / М. П. Таяковський. – Київ : Смолоскип, 2007.
- Шейко В. М. Історико-культурологічні процеси в Україні в роки державної незалежності / В. М. Шейко // Культура України: зб. наук. праць. Вип. 25. – Харків : ХДАК, 2008. – С. 5-15.
- Див.: «Літопис авторефератів дисертацій», «Літопис книг», «Літопис журнальних статей» за роки державної незалежності України.
- Див.: Вища освіта і наука: анотований огляд періодичних видань // Вища школа. – 2008. – № 10. – С. 110-125.
- Інтернет-ресурси.
- Див. Бібліографічний огляд сучасних джерел, вміщений в кожному випуску часопису «Вища школа» за останні роки.

## **Тема 9. Українська культура в програмах товариства «Просвіта», політичних партій, громадських організацій та рухів**

**2 години**

### **План:**

1. Культурна політика України: проблеми і перспективи сучасного розвитку.
2. Програмні документи товариств та політичних партій як форма відображення напряму їх практичної діяльності.
3. Культурологічний чинник як засіб концентрації електорату навколо суб'єкта політичної (культурологічної) діяльності.
4. Форми пропаганди культурного чинника в програмних документах та їх реалізація у сучасній регіональній практиці. Підтримка фестивального руху як напрям політичної діяльності: міжнародний фестиваль дитячої творчості «Золотий лелека» (м. Миколаїв, Коблево, Рибаківка – Українська народна партія), міжнародний фестиваль гончарства (сmt. Опішна – Партія регіонів) та ін.
5. Місцеві політичні ініціативи (Стратегічна рада міста Рівного тощо) та їх роль у стимулюванні культурного розвитку населення краю.

### **Рекомендована література:**

1. Аналітичний звіт Міністерства культури України за 2012 рік від 22 березня 2013 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/publish/article/324770> – Назва з екрану.
- Гриценко О. Культура і влада. Теорія і практика культурної політики в сучасному світі / О.Гриценко. – Київ : Центр культурних досліджень, 2000.
- Гриценко О. Культурна політика в Україні. Аналітичний огляд / О. Гриценко. – Київ : УЦКД, 2007. – 160 с.
- Див.: Всеукраїнський часопис «Слово «Просвіти»» за останні роки та програмні документи політичних партій та рухів, а також інформацію про їх діяльність, відображену

у численних виданнях типу: «Хто є хто в сучасній Україні», «Політичні партії України та їх лідери», «Хто є хто на Рівненщині» тощо.

Здіорук С. Культурна політика України : національна модель у європейському контексті : аналіт. доп. / Здіорук С., Литвиненко О., Розумна О.; за ред. С. Здіорука. – Київ : НІСД, 2012. – 64 с.

Костиря І. Сучасні політико-ідеологічні пріоритети управління культурою в Україні : навч. посіб. / І. Костиря. – Київ : Знання, 2011. – 160 с.

Кравченко О.В. Культурна політика України в парадигмах сучасності: теоретико-методологічні аспекти культурологічної інтерпретації: моногр. / О.В.Кравченко. – Харків : ХДАК, 2011. – 288 с.

## **Тема 10. Авторські види художньої творчості краю в сучасних умовах**

**2 години**

### **План:**

1. Сутність авторської творчості в сучасних умовах.
2. Жанрово-видова структура авторського мистецтва (композитори, співці-барди, кіно-фотомистецтво, альтернативні мистецькі течії тощо) на регіональному рівні: загальна характеристика.
3. Шоу-бізнес як культурний феномен.
4. Сучасна естрада. Проблеми існування та тенденції розвитку жанру.
5. Конкурси і фестивалі («Шоу-Західний регіон», «Я і гітара», «Котилася торба...», «...І творчістю хата багата» та ін.) як форма стимулювання художньої творчості.

### **Рекомендована література:**

Виткалов В. Г. Українська культура: сторінки історії ХХ століття: монографія / В. Г. Виткалов. – Рівне: Вертекс, 2004. – 640 с.

Виткалов С. В. Рівненщина: Культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012. – 416 с.

Виткалов С. В. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2014. – 362 с.

Гриценко О. Культура і влада. Теорія і практика культурної політики в сучасному світі / О. Гриценко. – Київ : Центр культурних досліджень, 2000.

Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т. 5, кн. 1 - 2. – Київ : Наукова думка, 2012 - 2013.

Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: антологія. Е 2-х ч. – Львів: Ін-т народознавства НАН України, 2012.

Поплавський М. М. Шоу-бізнес. Теорія. Історія. Практика / М. М. Поплавський. – Київ : Леся, 2001.

Поплавський М. М. Менеджер шоу-бізнесу / М. М. Поплавський. – Київ : Леся, 1999.

Поплавський М.М. Антологія сучасної естради / М.М.Поплавський. – Київ : Преса України, 2004.

Харват О. 150 святинь Великої Волині / О. Харват. – Рівне: О. Харват, 2012 та ін. фотоальбоми рівненських митців (М.Бендюк, А.Мізерний та ін.).

Див.: «Літопис журнальних статей» за 2000-2017 роки.

Див.: періодичну пресу Рівненщини, спрямовану на висвітлення цих та подібних їм заходів.

Інтернет-ресурс.

Див.: звіти клубного відділу та відділу художньої самодіяльності Рівненського обласного центру народної творчості за останні роки та його збірник «Народна творчість Рівненщини».

**Тема: 11. Нормативно – правова база художньої культури у сучасних умовах**

**2 години**

**План:**

1. Сутність нормативно-правової бази культури. Принципи її формування у сучасних умовах.
2. Центри правової підтримки працівників сфери культури в регіоні.
3. Інформаційна база з питань правової підтримки митців та працівників сфери.

**Рекомендована література:**

Гриценко О. Культура і влада. Теорія і практика культурної політики в сучасному світі / О. Гриценко. – Київ : Центр культурних досліджень, 2000.

Українська культура в законодавчих і підзаконних нормативно-правових актах. – Київ : НАКККіМ, 1997-2013 та інша нормативна документація, що друкується в цьому закладі.

Закон України про культуру // Відомості Верховної ради України, 2012.

Кравченко О. В. Культурна політика України в парадигмах сучасності: теоретико-методологічні аспекти культурологічної інтерпретації: моногр. / О. В. Кравченко. – Харків : ХДАК, 2011. – 288 с.

Міщенко М. О. Кримінально-правова охорона культурних цінностей в Україні : монографія / М. О. Міщенко. – Київ, 2016. – 192 с.

Народна творчість Рівненщини: періодичний журнал КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості». Вип. 1-3. – Рівне : ППДМ, 2012-2014.

Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань. Зб. документів. – Київ : Ін-т культурології АМ України, 2009.

Положення про Професійні спілки.

Юридичний вісник України за 2000-2017 рр.

Відомості Верховної Ради за період 1991-2017 роки.

**Тема 12. Тенденції розвитку вітчизняної культури в умовах глобалізаційних процесів**

**2 години**

**План:**

1. Шляхи розвитку вітчизняного культурно-мистецького процесу початку ХХІ століття.
2. Форми національних культурних ініціатив та їх реалізація в культурному просторі Європи.
3. Зарубіжний досвід культурного розвитку та можливості його адаптації на українських теренах (за матеріалами періодичних видань та спеціальної регіональної літератури).
4. Тенденції розвитку культурного процесу в регіоні (зміна форм культурної діяльності, нові постаті, бізнес і культура тощо).
5. Український центр культурних досліджень (Київ) у питаннях розвитку сучасних культурологічних процесів.
6. Вітчизняна культура в контексті військового вторгнення Росії до АР Крим та Сходу держави.

### **Рекомендована література:**

Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2012.

Виткалов С. В. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: творчі портрети митців, художніх колективів та організаторів культурно-мистецького життя : монографія / С. В. Виткалов. – Рівне : ППДМ, 2014. – 362 с.

Гриценко О. Культура і влада. Теорія і практика культурної політики в сучасному світі / О. Гриценко. – Київ : Центр культурних досліджень, 2000.

Гриценко О. Культурна політика в Україні. Аналітичний огляд / О. Гриценко. – Київ : УЦКД, 2007. – 160 с.

Див.: Матеріали науково-практичних конференцій зазначеної вище проблематики та фахову періодику регіону за останні роки.

Див.: «Літопис журнальних статей» за останні роки.

Історія української культури: енциклопедія. У 5 тт., т. 5., кн. 1 - 2. – Київ: Наукова думка, 2012 - 2013.

Карась Г.В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія / Г. В. Карась. – Івано-Франківськ : Типовід, 2012. – 1164 с.

Кравченко О. В. Культурна політика України в парадигмах сучасності: теоретико-методологічні аспекти культурологічної інтерпретації: моногр. / О. В. Кравченко. – Харків : ХДАК, 2011. – 288 с.

Литвин В. М. Хроніка поступу. 2001-2010 / В. М. Литвин. – Київ, 2011.

Олійник О. С. Індустріалізація культури. Теоретична розвідка / О. С. Олійник. – Київ, 2008.

Див. Інформаційний потенціал Наукової бібліотеки РДГУ.



## РОЗДІЛ IV. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для кращого засвоєння матеріалу із зазначеної вище дисципліни, доречно опрацювати й тестові завдання, що пропонуються нижче. Відповідаючи на них, студентам бажано дати розгорнуті характеристики тому чи іншому явищу, художньому колективу чи постаті. Ці тести будуть використовуватися і як форма поточного контролю під час слухання дисципліни та інтерактивного навчання у II семестрі.

Вони складені значною мірою спираючись на популяризаторський аспект розгляду заявленої вище проблеми.

Студентам заочної форми навчання, які представляють інші регіони країни, можна зосередити свою увагу, відповідаючи на тести, на своїх регіональних постатях чи художніх колективах.

Подібна практика дещо розширює уяву про культурний потенціал регіону та держави загалом.

1. В умовах сьогодення, зважаючи на низку законодавчих державних актів, значно активізувалася увага до регіональної діяльності у широких формах її виявлення. Чим це пояснюється? Як це помітно на регіональному культурно-мистецькому чиннику?

2. Які, на Вашу думку, найбільш актуальні проблеми сьогодні є в галузі культури? Чим вони обумовлені? Назвіть, спираючись на хоча б якісь розрахунки чи дані досліджень, найбільш оптимальні, на Вашу думку, шляхи їх розв'язання у сучасних умовах?

3. Що Вам відомо про нові ініціативи Міністерства культури України щодо трансформації культурної сфери. В чому їх сутність? Назвіть форми, найбільш ефективні в контексті можливих змін.

4. Якими бачать сучасний заклад культури на селі керівники галузі та місцева громада? У чому полягають розбіжності у цьому баченні?

5. Чи вірите Ви в успішну реалізацію реформи місцевого самоврядування і на чому базується Ваша аргументація?

6. Які власні проекти Ви готові запропонувати місцевій громаді для подальшої їх підтримки?

7. Регіональна освіта є важливою складовою культурного простору держави. Дайте характеристику її загального стану. Визначте найбільш помітні мистецькі навчальні заклади освіти в регіоні. Кого Ви знаєте з їх співробітників та дайте невеличкий коментар творчим досягненням цих закладів.

8. Мережа дитячих музичних (художніх) чи шкіл мистецтв регіону, як і України загалом, переживає сьогодні не кращі часи. Яким є її проблемний ряд та шляхи можливої трансформації?

9. Що потрібно, на Вашу думку, зробити для покращення навчальних програм мережі спеціальної художньої освіти?

10. Що, на Вашу думку, є основною причиною відсутності сталого інтересу до навчання у сучасній молоді на всіх рівнях організації освіти в країні чи регіоні? Які форми стимулювання цього процесу Ви можете запропонувати?

11. Назвіть найбільш помітні хиби в системі організації регіональної художньої освіти, на Вашу думку. Якими бачаться Вам можливі шляхи усунення чи хоча б часткового зменшення тиску цих помилок?

12. Аматорство і професіональна художня творчість в умовах сьогодення. Чим цікаві ці вектори культурної діяльності населення одне одному? І що Ви можете згадати з історичного досвіду республіки в системі організації подібного тандему?

13. Що Вам відомо з досвіду організації художнього навчання, форм співробітництва у мистецькій сфері інших країн? Якими бачаться Вам можливості використання цього досвіду в умовах сучасної України чи окремо взятого регіону?!

14. Кожен регіон України намагається створити сьогодні власну культурну інфраструктуру, базовану на місцевих традиціях, ментальності населення, а головне – його матеріально-технічних можливостях тощо. Що Вам відомо про існування регіональних Програм підтримки місцевого книгодрукування, творчої праці митців, будь-якого виду художньої діяльності, дитячої творчості, культури села тощо. Дайте характеристику цього стану на прикладі окремого регіону чи області. У чому відмінність подібних Програм у кожному з регіонів України?

15. Які, на Вашу думку, форми стимулювання соціальної активності, потрібно використовувати, щоб молодь почала активно включатися в культурний процес і простір? Що з подібного напрямку діяльності використовується в краї вже сьогодні (Йдеться про формування нового кадрового резерву Рівненщини чи будь-якого іншого регіону).

16. Засоби масової інформації завжди були важливим чинником організації будь-яких починань, принаймні, стимулювання уваги до них. Якими, на Вашу думку, є сучасні регіональні засоби масової інформації в структурі культурної діяльності місцевого населення? Що Вам відомо про обсяг ефірного часу (тексту на шпальтах газет, радіоефіру тощо), відведений на культурологічну проблематику? Яким є якісний склад кадрового корпусу. Що, на Вашу думку, заважає (бракує) в їхній діяльності?

17. Регіональний друк сьогодні є важливим засобом компенсації браку українознавчої та літератури з регіональної проблематики населенню. Утім, цей рівень друку розв'язує й інші проблеми сьогодення. Що Вам відомо про стан регіонального друку? Назвіть найбільш відомі видавництва (друкарні), приватних видавців? Тематику їх друку? Репертуар регіональних книг тощо?

18. Бібліотека сьогодні значно змінює свої функції в суспільстві. Що Вам відомо про діяльність обласних бібліотек Рівненщини (дитячої, юнацької, універсальної, як обласних структур, так і в районах). Форми їх діяльності? Які реалізовані ними програми Ви знаєте? У чому полягає сутність трансформації їхньої діяльності? Як змінюється їхня методична робота останнім часом тощо?

19. Що Вам відомо про координаційну діяльність у сфері культури регіонального рівня? Хто її організовує? Основні здобутки та недоліки цього процесу?

20. Творчі Спілки (об'єднання письменників, художників та ін.) чимало років виступали важливим чинником організації культурного процесу в державі. Які основні причини, на Вашу думку, невисокої ролі творчих Спілок у культурному просторі краю помітні сьогодні? Назвіть найбільш відомі місцеві організації? Їх творчі здобутки? Представників?

21. Що Вам відомо про діяльність Консорціуму «Історична Волинь», започаткованого Рівненською обласною універсальною бібліотекою у 2007 році? Дайте характеристику будь-якого напрямку його діяльності. Чого бракує у системі його організації?

22. Інститут культурних досліджень як науково-методична установа України чим відома сьогодні? Його основні функції і творчі здобутки?

23. Назвіть найбільш відомі періодичні наукові збірники, що друкуються на Рівненщині? Хто є їх засновниками та яка їхня тематична складова? В чому виявляється їх роль у забезпеченні населення фаховою інформацією? Чи роль у розширенні наукового пошуку? Яким чином Ви безпосередньо причетні до цього процесу?

24. Дайте характеристику періодичним виданням краєзнавчого чи культурно-мистецького спрямування в регіоні.

25. Назвіть спільні (з ким?) культурно-мистецькі проекти, що реалізуються в краї. Що можете сказати про їх зміст, організаторів, форми діяльності та наявний культурний ефект?

26. «Зелений туризм» сьогодні на Рівненщині, як і по багатьох етнорегіонах України, є специфічною їх візитівкою. Чому саме? Що Вам відомо про цю сферу організації відпочинку населення? Чим саме вирізняється «зелений туризм» на Рівненщині

від інших подібних форм відпочинку в країні? Які проблеми, на Вашу думку, заважають йому повноцінно реалізовувати себе в регіоні?

27. Музейна мережа в будь-якій країні є не лише її культурної окрасою, але й достатньо потужним засобом поповнення місцевого бюджету. Що Вам відомо про музейну мережу Рівненщини (Волині)? Спробуйте навести переконливі аргументи стосовно її культурного потенціалу та проблемного ряду.

28. Рівненщина має не менш оригінальну мережу замків. Що Ви знаєте про них? Якими можуть бути Ваші пропозиції стосовно ефективного їх введення до культурного простору регіону. Який досвід реалізації подібних проектів в Україні чи країнах зарубіжжя Ви знаєте?

29. Кожна галузь людської діяльності має, як відомо, свою фахову термінологію, у якій відтворено її ключові поняття. Що Ви можете сказати про використання таких термінів, як «художня самодіяльність», «культурно-освітня робота», «аматорство», «мистецтво» тощо сьогодні. Дайте характеристику кожному із запропонованих вище термінів. Обґрунтуйте доцільність (чи її відсутність) вживання цієї термінології.

30. Фестиваль є важливою формою проведення дозвілля, демонстрацією культурних здобутків певних колективів, регіонів чи країн. Назвіть найбільш помітні фестивальні заходи, проведені на Рівненщини протягом останніх років. Прокоментуйте результати проведення найбільш відомих із них. Які тенденції, на Вашу думку, найбільш рельєфно виявляються під час проведення подібних заходів?

31. Назвіть відомих Вам майстрів декоративно-прикладного мистецтва Рівненщини та окресліть їх внесок у культурну палітру регіону: твори, експонування тощо? Чого бракує в їхній діяльності і чого забагато?

32. У місті Рівне встановлена оригінальна пам'ятка декоративно-ужиткового мистецтва. Що Ви знаєте про неї? Хто є ініціатором цього? Чи є подібні пам'ятки із цього виду мистецтва в Україні?

33. Які більш-менш «успішні» форми декоративно-ужиткового мистецтва в регіоні реалізуються?

34. Зі здобуттям державної незалежності України в регіонах розпочалася широка експериментальна діяльність, спрямована на пошук нових шляхів роботи з молоддю у сфері дозвілля. Рівненщина теж брала участь у реалізації цього проекту. Що Ви знаєте про цей проект. Його вихідні дані, хто очолював цю роботу? Позитивні та негативні аспекти цього експерименту?

35. Рівненщина являє собою достатньо специфічний терен, де надзвичайно поширеним є мистецтво художньої фотографії, свідченням чого є низка міжнародних фестивалів, проведених у м. Рівному останнім часом, а також фотоклубів тощо. Назвіть ініціаторів цього заходу, де експонувалися їх роботи, форми репрезентації цієї спадщини. Які здобутки місцевих авторів в цій ділянці Ви знаєте?

36. Не тільки професійні театри в особі Академічних лялькового і музично - драматичного виконують важливі соціальні функції в суспільстві. Яскраві здобутків мають й театральні аматори. Назвіть найвідоміші аматорські колективи краю, їх керівників, творчі здобутки. Які питання вирішує мережа самодіяльного художнього мистецтва в регіонах чи Україні загалом?

37. Рівненщина стала ініціатором проведення численних фестивалів професійного музичного мистецтва, які значно покращили духовний клімат області, стимулювали підвищення якості до навчання, розширили уяву про можливі результати. Назвіть найбільш відомі з них, їх організаторів тощо?

38. Який найвідоміший міжнародний фестиваль для дітей проводиться на Рівненщині. Що Ви знаєте про нього: де він організується, які форми репрезентації заходів там використовуються? І який культурний ефект має, беззаперечно, цей фестиваль?

39. Наприкінці літа 2011 року на Рівненщині було проведено потужний мистецький міжнародний захід, під час проведення якого відбувалася демонстрація мистецтва духовного співу. З нагоди якої події проведено цей захід? Хто брав в ньому участь? В якій формі проводилася репрезентація цього виду творчості? Як скоро він буде повторений (чи організується) в краї?

40. Про що Вам говорять прізвища: Микола Ліханов, Іван Жилка, Петро Подолець, Олександр Майструк, Атталія Гаврюшенко, Михайло Йориш, Наталія Дребот, Оріся Рябунець? Василь Познік? Або Василь Чепелюк, Василь Зінкевич, Анатолій Говораadlo, Антоніна Маренич? Що можете розповісти про їх діяльність?

41. Рівненщина, як і кожен інший регіон країни, має чимало музеїв, де зберігається культурна спадщина. Що це за музеї? Назвіть найбільш відомі історико-культурні музеї чи заповідники Рівненщини та охарактеризуйте їх культурний потенціал. Що Вам відомо про подібний потенціал Волині?

42. Сьогодні кожна область намагається сама забезпечити охорону і збереження пам'яток регіональної культури. Які регіональні (обласні) Програми збереження пам'яток історії та культури Ви знаєте? Хто їх ухвалював (розробляє і ухвалює)? Їх зміст та духовний ефект?

43. Які місцеві форми заохочення участі у культурній творчості Ви знаєте? Хто відзначений цими нагородами? За що саме? І щоб Ви змогли запропонувати сьогодні для стимулювання культурної діяльності на регіональному рівні?

44. Рівненська обласна філармонія є важливою складовою розвитку професіонального мистецтва краї. Дайте характеристику найбільш помітним художнім колективам та окремим виконавцям цієї установи. Які Ви знаєте її абонементські програми? У чому їх специфіка? Що змінилося в діяльності цієї установи за роки державної незалежності України? і що Вам відомо з досвіду діяльності цієї організації у минулі роки?

45. У кожному регіоні України, й на Рівненщині та Волині зокрема, фактично збережена мережа клубних закладів. Наскільки ефективна ця мережа сьогодні? На чому базується Ваше припущення? І що потрібно зробити, щоб зберегти (або згорнути) цю мережу в дії?

46. Чи відомий Вам досвід інших регіонів (країн) стосовно функціонування подібної мережі? Які функції в історичній ретроспективі вона виконувала в минулій суспільно-політичній системі?

47. Що Вам відомо про КЗ «Обласний центр народної творчості»? В чому полягають його функції. Що відомо про час його заснування, структуру, форми діяльності у попередню добу та сучасних умовах? Його підпорядкування і результат цього? Як функціонують подібні структури на Волині? Чи потрібні подібні структури в сучасних умовах? І яка може бути їм альтернатива?

48. Назвіть найбільш відомих представників декоративно-ужиткового мистецтва краю. Дайте характеристику їхнього творчого доробку, ролі у духовному житті регіону.

49. На Рівненщині час від часу проводяться мистецькі фестивалі так званої альтернативної музики. Що це за фестивалі? Час їх заснування? Культурний ефект? Що проводиться під час організації названого вище заходу? А що Вам відомо про аналогічні заходи, організовані на Волині?

50. Що Вам відомо про міжобласні культурні ініціативи в західноукраїнському контексті? Охарактеризуйте найбільш оригінальні заходи.

51. Назвіть та дайте характеристику місцевим центрам експонування творів мистецтва (мистецька зала РОУБ, КЗ «РОКМ», Галерея європейського живопису «Євро-Арт», мистецька галерея «Сальвадор Далі», Фотогалерея О.Купчинського, «Зуза» та ін.)? Коли виникли ці заклади? У зв'язку з чим? Їх культурний потенціал? Найбільш помітні заходи, проведені упродовж останніх років?

52. Характерною ознакою Рівненщини є створення специфічних музеїв, мета яких збереження пам'яток регіональної культури. Йдеться про «Музеї однієї вулиці», «Музей одного села» та ін. Що Вам відомо про них. Дайте характеристику будь-якому напряму. Яких ще установ бракує Рівненщині і щоб могли запропонувати у форми їх функціонування?

53. Які Ви можете назвати музейні установи, що функціонують у регіоні? Чим вони цікаві місцевому населенню та гостям міста?

54. Як і кожна область, Рівненщина також має чимало форм пропаганди народної творчості. Достатньо у підтвердження, згадати, хоча б «Музейні гостини». Що це за захід? Його завдання? Культурний потенціал? Які ще аналогічні заходи організуються в області чи регіоні? Чого бракує в системі організації подібної діяльності на регіональному рівні?

55. Що Вам відомо про організаційно-методичну діяльність громадських структур у сфері культури на Рівненщині? (Громадська рада міста та ін.). Що дає подібна практика організації культурного простору?

56. Сьогодні в практиці культурної діяльності держави є така форма, як «муніципальний художній колектив». Якою, на Вашу думку, є мета створення подібних художніх колективів? Де функціонують ці структури? Назвіть перші художні колективи, засновані на Рівненщині чи у будь-якому іншому регіоні країни. Які форми вони використовують у своїй діяльності? Чим вони привабливі у культурному контексті сьогодення?

57. Назвіть почесні відзнаки, затверджені для місцевих митців, організаторів культурної діяльності органами державної влади. Чим відомі ці постаті, іменами яких названі мистецькі премії? Хто є лауреатами цих відзнак у краї останнього часу? Яку провідну мету має запровадження цих відзнак?

58. Які почесні відзнаки у цьому плані має Рівненщина для заохочення культурної діяльності місцевих майстрів?

59. Дайте характеристику найбільш відомим дитячим художнім колективам краю. Де вони функціонують? Що відомо про них і їх культурно-мистецьку діяльність?

60. Де саме, в яких установах позашкільної роботи сьогодні в основному організується культурно-дозвілєва діяльність школярів (чи молоді) у краї? Дайте характеристику цим закладам.

61. Що Вам відомо про численні експерименти Національної Академії педагогічних наук України у цьому плані, спрямовані на позашкільну або дошкільну освіту (Палаци дітей та молоді, чи інші подібні структури системи позашкільної освіти?).

62. Що Вам відомо про фестиваль аматорського кіно («Місто мрії») на Рівненщині? Його культурний ефект? Засновники? Що саме демонструвалося під час проведення фестивалевих заходів?

63. Сучасне життя принесло й нові форми художніх дитячих колективів у краї («Едельвейс») як засобу розширення меж впливу мистецтва на виховний простір дитини. Що можете сказати про співпрацю цього або іншого подібного колективу з аналогічними структурами в регіонах?

64. Яким бачиться Вам подальше функціонування мережі позашкільної освіти в регіоні? Що могло б прийти їй на зміну? Чи Вона повинна бути збережена у повному обсязі?

65. Що Вам відомо про нові ініціативи органів державної влади, спрямовані на покращення ситуації в галузі (фінансування галузі, створення нових установ культури: «музеїв села», підтримки інших ініціатив тощо).

66. Дайте характеристику основним положенням нового Закону України про культуру (грудень, 2011 р.). Що очікується в результаті ухвалення цього закону в подальшій роботі галузі в державі? І який результат Вам відомий в процесі його реалізації?

67. Назвіть та дайте характеристику організаційно-методичних структур й періодичних видань, які надають (чи можуть це робити) юридичну допомогу працівникам культури. Що Вам відомо про них? Яким чином здійснюється ця форма допомоги практикам культурної сфери? І що потрібно сьогодні ввести в практику такої діяльності, аби покращити правову культуру фахівців і населення загалом?

68. Культурна сфера сьогодні, незважаючи на складні економічні та соціально-психологічні умови, продовжує функціонувати. Які найбільш помітні тенденції сьогодні, на Вашу думку, характеризують культурну практику регіону?

69. Що Вам відомо про можливу реорганізацію мережі клубних закладів в Україні? Яким бачиться сучасна установа культури клубного типу в державі виходячи з теоретичних розробок Міністерства культури України (за даними грудня 2017 р.)?

70. Що ново пропонується Міністерством культури України стосовно сучасних підходів до організації культурно-дозвіллевої сфери?

71. Чи відомі Вам результати впровадження реформи місцевого самоврядування? Яким чином це вплинуло на культурну діяльність?

72. Інститут мистецтв РДГУ є важливим центром не лише становлення художньої освіти в краї, але й місцем різноманітних і численних культурних ініціатив. Які з них Ви знаєте? Що Вам відомо про структуру цього інституту мистецтв? Назвіть його творчі здобутки? Що Ви можете розповісти про цей заклад і його роль у зміні культурної ситуації в регіоні упродовж багатьох років?

73. Назвіть відомих фахівців із числа професорсько-викладацького складу Інституту мистецтв РДГУ в історичній ретроспективі. Чим вони відомі у регіоні? Назвіть найбільш вагомі їх творчі здобутки?

74. Що Вам відомо про культурні проекти кафедри культурології і музеєзнавства? Де (яким чином) Вони здійснюються?

75. Назвіть найбільш відомих регіональних (рівненських) скульпторів. Чим відомі вони у краї? Назвіть найбільш помітні їх художні експонування чи твори.

76. Назвіть найбільш відомий вид сучасного мистецтва, поширений на Рівненщині, що сполучає у собі технічні засоби з художнім баченням? Чим він відомий у регіоні? Його представники та творчі здобутки?

77. Народна творчість у розмаїтті її виявів у переважній більшості країн має сталу тенденцію до згасання у зв'язку з дією глобалізаційних чинників. Що Ви могли б сказати про стан цього виду діяльності на Рівненщині? Чим це обумовлено? Які, на Вашу думку, тенденції помітні у цьому процесі на регіональному рівні? І що потрібно для активізації цього процесу?

78. На Рівненщині, як і на Волині, достатньо активно заявляють про себе Обласні відділення Національної Спілки письменників України. Назвіть найбільш відомих регіональних письменників? Що Вам відомо про їх творчість, організаційно-культурну діяльність тощо?

79. Які літературно-художні видання, що друкуються на Рівненщині, Ви знаєте? Їх тематичне спрямування, періодичність друку, автори? Проаналізуйте позитивні й негативні аспекти регіонального друку загалом.

80. Кого із відомих випускників Рівненського державного інституту культури (Інституту мистецтв РДГУ) Ви знаєте? Чим вони відомі в культурній площині?

81. Кого із відомих випускників кафедри культурології і музеєзнавства Ви знаєте? Чим саме вони запам'яталися?

82. Кого із відомих представників культурної творчості Рівненщини ХХ – початку ХХІ століття Ви знаєте? Дайте характеристику його (їх) творчої діяльності.

83. Як Вам бачиться подальший розвиток сучасної мистецької освіти регіонального рівня? Що потрібно змінити в системі її організації?

84. Що потрібно, на Вашу думку, змінити в культурній політиці сучасної держави стосовно переорієнтації ситуації?

85. Чим Вам запам'яталася Рівненщина як культурно-мистецька територія? Наведіть переконливі аргументи цього твердження.

86. Як Ви бачите сьогодні структуру навчальної дисципліни «Регіональна культурна практика»? Що могли б запропонувати в її структуру та зміст?

87. Якою повинна бути, на Вашу думку, система організації наукової діяльності у вищому навчальному закладі, аби вона стала бажаною для студента ВНЗ будь-якого освітнього рівня?

88. Що потрібно запровадити в практику організації виховної діяльності у навчальних закладах регіону, щоб вважати цю роботу ефективною для самих студентів?

89. Що Ви можете розповісти про кафедру культурології і музеєзнавства? Її переваги та прорахунки в організації професійної підготовки сучасних фахівців?

90. Які ще поради у цьому плані Ви можете запропонувати?.....  
.....  
.....

## V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Самостійна робота студентів із даної дисципліни (120 год.) передбачає вивчення сучасного (доби державної незалежності) культурно-мистецького процесу з акцентуванням уваги на його регіональному рівні. Опрацьований матеріал має бути підготовленим у письмовому вигляді і оприлюдненим на підсумковому занятті (Круглому столі). Складається він із декількох напрямів вивчення:

На самостійну роботу виносяться наступні завдання: ознайомлення студентів із:

- *історіографією дисципліни*. Для цього потрібно, виходячи з програми дисципліни та планів практичних занять, проаналізувати базову наукову і навчально-методичну літературу, що дасть змогу вільно орієнтуватися в подальшому процесі навчання. Контрольним заміром знань із цього завдання є виступи на відповідних практичних заняттях.

- *джерельною базою* сучасного культурно-мистецького процесу, т. б. потрібно проаналізувати репертуарні програми художніх колективів (хоча б – фестивальні), каталоги експонувань художніх творів (виставкових зал МБК, галереї «Євро-Арт», Рівненського відділення Національної Спілки художників України чи інших її напрямів), поточні архіви КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» обласної ради, управління культури і туризму, тематичні програми різноманітних заходів (фестивалів, абонементи обласної філармонії, сценарії окремих художніх заходів тощо), Програми збереження культурної спадщини, Програми підтримки української книги, розвитку культури села, підтримки творчих Спілок тощо, затверджених у різний час Обласною радою за участі відповідних відділів Управління культури Рівненської облдержадміністрації чи подібні форми організаційно-роботи, що організуються у Волинській області (для студентів заочної форми ці види робіт можна виконати на підставі власних регіональних баз);

- *потрібно також ознайомитися з річними* (перспективними) планами та звітами КЗ «Рівненський обласний краєзнавчий музей» та КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» Рівненської обласної ради, *міськими методичними структурами* в особі Управління культури і туризму Рівненського міськвиконкому у цьому напрямі і скласти відповідне враження про організаційно-методичну діяльність зазначених вище установ (завдання для студентів заочної форми навчання аналогічні);

- до завдань самостійної роботи студентів із даної дисципліни входять і ознайомлення з навчальними планами шкіл мистецтв, ДМШ, їх звітністю тощо, а також аналіз конкурсно-концертних заходів, у яких беруть участь їх вихованці, або подібні заходи організуються викладацьким складом цих освітніх структур.

У результаті цього у студентів повинна скластися уява про розмаїття художнього простору краю, систему організації фестивальних заходів та конкурсів, матеріально-технічне забезпечення навчального процесу, а також виявити його провідні тенденції, проблемний ряд тощо.

Подібну роботу потрібно виконати і стосовно аналізу культурного потенціалу туристичної мережі, бібліотечної та замкової, що дасть змогу мати достатній матеріал для можливого виступу на засіданні Круглого столу, що проводитиметься по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Доцільно (хоча б за матеріалами інформаційного бюлетеню обласної бібліотеки) ознайомитися з тематичним розмаїттям регіонального друку, тематичними планами місцевих видавництв їх кількістю тощо і подати письмовий звіт про це на кафедрі.

Зібраний і опрацьований матеріал значною мірою не лише може стати оригінальним розділом магістерського дослідження, але й повноцінного опанування зазначеної вище дисципліни.

1. Студенти мають опанувати матеріал стосовно суспільно-політичної ситуації в країні та виявити її вплив на культурний чинник доби державної незалежності.



2. Проаналізувати найбільш відомі художні колективи чи окремих виконавців за жанрами мистецтва та їх творчий доробок (на рівні регіону); розкрити їх участь (роль) у культурно-мистецькому житті краю та за його межами, проблеми функціонування художніх колективів, видів мистецтва (матеріальна база, кадри, організаційно-фінансові проблеми, методичне керівництво, освіта тощо).

3. Мати уяву про освітні реформи, їх напрями, ефективність, проблеми впровадження тощо, стан їх впровадження та ефективність у духовному житті регіону (області).

Доречно, розкриваючи кожен із обраних напрямів, що подаються нижче, дати порівняльну характеристики його розвитку доби державної незалежності та у попередній період.

Кожен студент обирає самостійно одну із запропонованих тем. Представлений письмовий матеріал є допуском до складання форми контролю, тому може подаватися студентами у міру його готовності.

Пропонована тематика студентських розвідок для самостійного вивчення з метою участі у «Круглому столі» після завершення вивчення курсу на тему **«Регіональна культурна практика»:**

1. Регіональна культурна практика як суспільне явище та його роль у духовній структурі суспільства.

2. Українська культура і проблеми її вивчення доби державної незалежності України. Напрями дослідження.

3. Джерельна база вітчизняної культури регіонального рівня: здобутки зазначеного періоду. Загальна характеристика.

4. Сучасна державна культурна політика: сутність, значення, узгодженість її з міжнародними документами.

5. Основні соціальні інститути впровадження державної культурної політики.

6. Українська культура на регіональному рівні: стан, форми побутування та вивчення.

7. Періодична преса в структурі джерелознавчої бази вивчення культурного процесу.

8. Початкова мистецька освіта та її роль у структурі суспільства в умовах сьогодення в Україні та регіоні (художні, музичні школи, школи мистецтв). Експериментальний досвід.

9. Середня спеціальна мистецька освіта на регіональному рівні: форми, сутність, проблеми, шляхи подальшого розвитку (музичне училище, коледж культури і мистецтв).

10. Вища художня (мистецька) освіта в умовах ринку: державний та регіональний рівень.

11. Музичне життя Рівненщини та Волині кінця XX – початку XXI століття (форми, творчі Спілки, здобутки).

12. Літературно-мистецькі об'єднання Рівненщини (Палац дітей та молоді, інші форми позашкільної діяльності подібного спрямування). Специфіка організації подібних форм на Волині.

13. Місцеве відділення Національної Спілки письменників краю: авторський склад, здобутки, проблеми. Його базовий центр?

14. Літературно-краєзнавча Рівненщина доби державної незалежності України: тематика, авторський склад, здобутки.

15. Традиційно-побутова культура на сучасному етапі: трансформаційні процеси.

16. Образотворче мистецтво краю: структура, представники, їх творчий доробок, виставкова діяльність, проблеми.

17. Вокально-хорове мистецтво Рівненщини в духовному житті: Тематика, жанрово-видова структура, митці та художні колективи, зміни в репертуарі, формах роботи.
18. Дитячий театр як форма художньої культури: дитяча театральна творчість, репертуар, гастрольні здобутки.
19. Театральне життя краю на зламі епох: зміни в репертуарній політиці, театр в умовах експерименту, нові форми в творчій діяльності, постаті, гастрольне життя.
20. Фольклор як форма існування духовної культури в умовах сьогодення: жанрово-видова проблематика, носії, форми репрезентації. Найбільш відомі фестивальні заходи Волині.
21. Здобутки у фольклорній площині в умовах сьогодення.
22. Форми фіксації духовної спадщини українців доби незалежності.
23. Аматорство волинського краю кінця ХХ – початку ХХІ століття: тематичне розмаїття, форми, еволюція, проблеми.
24. Аматорські види творчості в її історичній ретроспективі (порівняльна характеристика розвитку в умовах двох політичних систем).
25. Професійне та аматорське мистецтво в сучасних умовах: форми співробітництва, проблеми.
26. Структура та трансформація системи методичного керівництва народною ініціативою в умовах розбудови держави.
27. Експериментальна діяльність у культурній сфері на селі в останнє десятиліття: здобутки, проблеми, шляхи розв'язання. Культурно-дозвілєві комплекси.
28. Нові форми художньої діяльності доби незалежності. Загальна характеристика.
29. Сучасна молодь і культурна творчість: стан та тенденції.
30. Трансформаційні процеси в освітній сфері: позитивні та негативні результати експериментів.
31. Видавнича сфера як фактор культури на регіональному рівні: сутність, напрями, представники, регіональні програми, тематика друків, роль у духовному житті краю.
32. Форми вивчення (дослідження) культурної творчості доби незалежності.
33. Вища спеціальна освіта і мережа навчальних закладів культури: проблеми, потрібність, пропозиції.
34. Форми стимулювання творчої праці у галузі, піднесення престижу (іміджу) професії в ринкових умовах.
35. Шляхи формування сталого інтересу молоді до культурної діяльності в умовах сьогодення.
36. Форми стимулювання навчання в сучасній вищій школі.
37. Нові ініціативи в регіоні стосовно культурної політики (зміни у ставленні).
38. Інші творчі спілки Рівненщини (кобзарів, краєзнавців, зв'язків із діаспорою тощо) у духовному житті волинських теренів.
39. Музеї та архіви краю як форма збереження і пропаганди вітчизняної культурної спадщини.
40. Культурні проблеми молоді та шляхи їх розв'язання в умовах сьогодення.
41. Альтернативні мистецькі течії в регіоні (сутність, напрями, представники, здобутки).
42. Рівненщина фестивальна (сутність, зародження, культурний ефект).
43. Форми державної підтримки вітчизняної культури в планах місцевих органів державного управління (на конкретному прикладі).
44. Шоу-бізнес як культурний феномен в умовах ринкових відносин: сутність, форми.
45. Нові постаті на обрії української культури: сутність, загальна характеристика, їх внесок до культурної скарбниці.

46. Тенденції розвитку культурного процесу у XXI столітті і їх відображення на регіональному рівні.

47. Сучасна українська культура регіонального вектора в державі і її зв'язки з діаспорою: очікуваний результат.

48. Культура і ринок. Тенденції на регіональному рівні.

49. Регіональні культурні програми («Забезпечення місцевого населення українською книгою», «Підтримка молодих талантів», Програма підтримки творчих Спілок, Програма підтримки розвитку культури села тощо) та їх роль у стимулюванні художньої діяльності особистості та духовної культури краю.

50. Фестивальний рух у краї як культурний феномен. Характеристика заходів. Форми його організації тощо.

51. Нові ініціативи Міністерства культури України, спрямовані на покращення стану справ у галузі.

52. Студенти також можуть запропонувати власну проблематику як для вивчення дисципліни, так і подальшого виступу під час роботи Круглого столу.

## VI. ДИПЛОМНІ ДОСЛІДЖЕННЯ НА ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ «МАГІСТР» (ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ)

Перші кроки на шляху до опанування науковим пошуком студенти набули ще під час виконання курсових робіт та дипломних досліджень ОКР «Бакалавр». Вони передбачали набуття вмінь роботи із спеціальною літературою. Ці навички й нададуть згодом змогу виконати власне наукове дослідження названого вище кваліфікаційного рівня.

У запропонованих методичних рекомендаціях подано основні вимоги до оформлення таких досліджень.

Підготовлене й подане до оприлюднення наукове дослідження репрезентує (відкриває) План (зміст) роботи, який може бути лише «розгорнутим», тобто таким, у якому деталізується кожен розділ.

Незалежно від кількості розділів Плану, за ним подається Вступна частина, що має досить складну структуру. Від точності й аргументованості поданого в ній матеріалу залежить сприйняття результатів проведеного дослідження. Її складовими є:

*Актуальність проблеми* – це перша важлива складова, х якої і починається наукова робота. Її мета – продемонструвати важливість обраної теми у загальному контексті наукового знання (або власного пошуку) чи проблеми, що підлягає розв'язанню. У цій частині акцентується увага на тих протиріччях, що виникають (чи виникнуть) на шляху розкриття обраної для розгляду проблеми і на тому, що передбачається, власне, дослідити.

Особливу увагу слід звернути й на термінологічний апарат, тобто дати тлумачення окремих термінів, що будуть використовуватися у дослідженні та його ключових слів. Обсяг цієї частини Вступу – 3-4 сторінки.

*Аналіз використаної літератури* – це наступна складова Вступної частини, у якій розглядається історіографічна база наукового пошуку, якщо ця частина роботи не буде винесена в окремий (як правило, перший параграф Першого розділу). Але навіть у такому випадку загальні напрями використаної літератури накреслюються саме у вступній частині роботи.

Предметом аналізу стає обрана студентом література, яку потрібно згрупувати за якимось ознаками (спеціальна література, що вийшла друком останнім часом; наукові розвідки, змістом яких є обрана проблема, і які були надруковані у більш відділений від сучасності час; фахова література, підготовлена за межами держави тощо – в залежності від обраної теми і структури наукового пошуку).

У результаті проведеного аналізу повинно бути відображено усе те, що напрацьовано в обраній сфері і те, що, на думку студента, ще не стало предметом аналізу. Це і повинно скласти подальший науковий пошук.

*Мета дослідження* – розкриває зміст того, що потрібно дослідити. Формулюється вона коротко і лаконічно. Метою роботи не може бути аналіз (це – метод пошуку).

*Завдання дослідження* – відображають усе те, що буде зроблено в процесі проведення дослідження. Формулюються вони також конкретно і лаконічно. Завдання певною мірою відтворюють пункти плану.

Мета і завдання наукового пошуку певною мірою корелюються (узгоджуються) між собою з пунктами плану і майбутніми загальними висновками, одержаними в результаті проведеного дослідження. Тому дослідницький ланцюг «тема – мета – завдання – висновки» дають достатньо чітку картину того, що повинно бути одержано в результаті наукового пошуку магістранта. Вже за цими складовими достатньо помітно професіоналізм дослідника, його орієнтацію в проблемі наукового пошуку, чіткість і ясність майбутніх висновків та й магістерської роботи загалом.

*Об'єкт дослідження* – це все те, на що спрямований науковий пошук дослідника.

*Предмет дослідження* – являє собою процес вивчення явища, яке постало в центрі уваги дослідника, тобто виявлення того, що відбувається в об'єкті. Предмет наукового пошуку завжди вужче його об'єкту.

*Аналіз джерельної бази* (яка може складатися не лише з наукових (значно віддалених у часі) чи літературних (у якій обрана проблема розкривається на певному емоційному, художньому та ін., варіанті із залученням інформації, власне, літературного спрямування) джерел, але й матеріальних зразків (аналізу костюму, пам'ятки матеріальної культури, музичних прикладів у вигляді нотних партитур, фонограм, сценаріїв, спогадів, постановочних планів, фрагментів інших аналогічних зразків тощо) і передбачає не лише аналіз цих пам'яток, які поглиблюють (уточнюють) погляд на те чи інше явище, подію, постать тощо, але й розгляд різних точок зору на обрану дослідником проблему (з посиланням на цитовані джерела у загальному списку літератури).

Слід звернути увагу й на словникові, енциклопедичні та інші довідкові чи довідникові видання, в яких подано тлумачення термінів, сформовано усталені точки зору на об'єкти та явища, що складають предмет наукового пошуку.

У цьому відносно невеличкому розділі Вступної частини повинно бути відображено й власне ставлення дослідника до аналізованої проблеми та складових джерельної бази.

У разі потреби подається тлумачення окремих термінів (із посиланням на книгу, з якої взято той чи інший термін) або акцентується увага автора на тій точці зору (положенні), якої він надалі, в процесі викладу дослідницького матеріалу, буде дотримуватися.

Цілком логічним є, в результаті такого аналізу джерельної бази чи історіографії, акцентування уваги на тому, якої ж точки зору стосовно тлумачення того чи іншого терміну, проблеми, концепції буде дотримуватися дослідник й надалі.

Завершується цей підрозділ відповідним висновком про те, що аналіз джерельної бази та історіографії засвідчив, що обрана тема є актуальною (чи ні), що розробленими аспектами її є (що саме), а не розробленими, відповідно, залишаються (вказується що саме). Це (що потребує розробки), власне, і обумовило вибір теми наукового пошуку.

Загальний обсяг матеріалу цієї частини знаходиться в межах 8-10 сторінок.

*Наукова новизна роботи* – акцентує увагу на тому, що нового внесено у загальний контекст розробки обраної проблеми (це може бути, серед іншого, й узагальнення зібраного і опрацьованого матеріалу саме в пропонованому студентом-дипломником матеріалу, введення до наукового обігу нових матеріалів, або нового їх бачення тощо).

*Практична значимість* – показує можливі варіанти використання результатів проведеного дослідження (де, з якою метою, для яких категорій населення тощо зібраний і опрацьований матеріал може використовуватися).

*Структура дослідження* – цією складовою завершується вступна частина роботи. Це, як правило, традиційна думка про те, що «робота над дослідженням сформувала відповідну його структуру, що складається із *Вступу* (в якому розкрито актуальність теми, визначено мету та завдання роботи, предмет та об'єкт наукового пошуку, проведено аналіз історіографії та джерельної бази і визначено термінологічний апарат й структуру дослідження), *Основної частини* (що складається з трьох розділів, у яких основна увага звернута на (аналізується що саме розглядається в кожному з розділів), *Заключної частини*, у якій підведено підсумки стосовно проведеної роботи та може бути зазначено про те, що можна було б зробити в подальшому у розробці цієї теми. Зазначається загальний обсяг роботи та обсяг джерельної бази (кількість назв).

У разі потреби, наприкінці завершеної роботи подаються *додатки*, на які в основному тексті потрібно зробити посилання. Додатки, як правило, виводяться з основного тексті роботи з метою забезпечення йому більшої читабельності. На кожному з них вказується до якої сторінки його слід застосовувати.

Якщо у дослідника опублікована будь-яка частина дослідження або текст,

дотичний до розвідки, то наприкінці вступної частини подається опис фрагменту, зокрема зазначається про те, що «окремі розділи дослідження оприлюднені під час виступу. «...» (де саме і подається опис програми конференції, Круглого столу тощо) або апробовані шляхом публікації (де саме їх вказівкою усіх вихідних даних).

Апробація окремих розділів дипломної роботи є обов'язковою і тому готується заздалегідь. Апробацію можна здійснювати (для «прикладних тем») шляхом публікації матеріалів й у місцевій періодиці, публіцистичних виданнях тощо.

Опис джерел та літератури подається в окремому розділі.

Так структурно оформляється Вступна частина дослідження незалежно від його теоретичного чи прикладного спрямування та змісту.

*Основна частина* роботи (що формується, як правило, з 3-х розділів) включає в себе виклад матеріалів, одержаних у результаті власного наукового пошуку. Вимогами стосовно оформлення матеріалу цієї частини є наступне:

- перший розділ являє собою переважно теоретичну частину, незалежно від спрямування наукового пошуку самого дослідження. Тому тут викладаються основні теоретичні положення, на які буде дослідник спиратися у процесі проведеної роботи. Цей розділ є найбільш насиченим стосовно наукової полеміки, викладення провідних наукових положень проблеми, термінологічного апарату дослідження та інших питань, що досліджуються, мотивації стосовно визначення історичної (географічної) межі тощо.

На всі цитовані матеріали обов'язково подається посилання.

- Натомість останній розділ (або частина другого розділу) дипломної включає переважно «місцевий» матеріал, тобто акцентує увагу на підтвердженні (чи спростуванні) основних положень першого, теоретичного розділу і присвячений розгляду реалізації теоретичних положень на так званому місцевому рівні (в конкретному регіоні, на конкретному художньому прикладі, колективі, конкретній особистості тощо). Тому він може бути насиченим різноманітними додатками у вигляді репродукцій, схем, діаграм, програм, сценарних чи будь-яких інших планів і звітів тощо, які аргументовано пояснюють (розкривають) основні положення проведеного дослідження.

Місцевий матеріал у переважній більшості забезпечить студенту наявність оригінальності наукового пошуку та зменшить кількість запозиченого тексту, який, як правило, й відрізняє чималу кількість дипломних досліджень.

- Кожен розділ цієї частини необхідно завершувати невеличкими, проте вмотивованими, висновками, які згодом складуть основу окремого (заключного) розділу дослідження (загальних висновків).

- Посилання на цитовані праці і джерела в тексті обов'язкові. Вони мають відповідати загальному списку використаної літератури, що розміщується після основного тексту роботи. Їх оформлення має бути типовим і виконаним згідно державного стандарту України стосовно подібних видів робіт. Приміром: [12, с. 25-26], де 12 – порядковий номер цитованого джерела, що подається у загальному списку використаної літератури, а с. 25-26 – сторінки з нього.

- Нумерація джерел (у тому числі й наукових) у тексті роботи подається в алфавітному порядку (джерела нумеруються згідно загального списку використаної літератури).

- Посилання на джерело може бути як цитованим буквально (і тоді воно оформляється у вигляді прямої мови, в лапках із конкретним зазначенням сторінки з цитованого), або як на думку, – тоді зазначаються лише сторінки, на яких ця думка викладена, або розділ, звідки взято саме цю думку.

- Розділи повинні мати приблизно однакову кількість сторінок та параграфів у кожному з них.

Під час викладу матеріалу дослідження потрібно уникати висловів «мною», «я», замінивши їх на більш доречні – нами» або висловлюватися безособово – «в процесі роботи над дослідженням доведено», «результати проведеного дослідження засвідчують

той факт, що...» та ін. Це надасть текстові відповідної коректності, оскільки автор, готуючи свій текст до друку (оприлюднення), звертався до інших джерел, консультувався з науковим керівником тощо, а отже, не може претендувати на виключне право тлумачення результатів лише як беззаперечно власних (авторських).

*Висновки* повинні формулюватися як результат проведеного пошуку, тобто достатньо конкретно, стисло і відбивати загалом план, мету та завдання роботи, відображені у вступній частині, Приміром, «...проведений аналіз спеціальної літератури чи практики організації культурно-мистецьких заходів засвідчив, що:...».

У висновках недоречно подавати посилання на будь-які джерела, у т. ч. й історіографічні, оскільки це висновки автора.

*Список літератури* оформляється згідно державних стандартів стосовно наукової літератури, приміром: Виткалов В. Г. Українська культура: сторінки історії ХХ століття: монографія. Вид. друге / В. Г. Виткалов. – Рівне: Вертекс, 2004. – 640 с.; Брилін Б. А. Музична педагогіка в умовах гуманітарного навчального закладу // Духовна культура України в умовах суспільних трансформацій: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Вінниця, 2008. – С. 25-29.

- Історія української культури: енциклопедія. У 5-ти т., т. 3. – Київ : Наукова думка, 2003. – 1125 с.

Якщо в тексті використовуються архівні джерела (джерельна база), то опису підлягає назва установи, де зберігається джерело, фонд, де воно знаходиться, одиниця зберігання, аркуш (сторінка) тощо. Приміром: Склад місцевого комітету (додається) Польського біографічного словника в м. Ровно // ДАРО, ф. 202, 4 од. зб., 1932-1934 рр. і т. д. (ДАРО – Державний архів Рівненської області). Більш детально, див розділ VIII цього посібника.

Використаний студентом-дипломником інший джерелознавчий матеріал (приміром, інтерв'ю) описується за зразком: Камінський В. Символи Віктора Камінського / В. Камінський / Розмову з композитором вела Л. Олендій // Молода Галичина. – 2004. – 29 січ., або, якщо це не опубліковано, то вказується «Приватний архів автора». У розділі № VIII подано можливі форми опису сучасної історіографічної і джерелознавчої бази.

Результати проведеної роботи (виконаної дипломної) мають бути оприлюднені на різноманітних науково-практичних конференціях різних рівнів (про що засвідчуватиме відповідна програма), а також опубліковані у наукових збірниках, про що потрібно зазначати у Вступній частині роботи та ці праці названі у загальному Списку використаної літератури.

Завершене дипломне дослідження (вчитане, перевірене керівником) із переліком необхідних супроводжувальних документів (відгук керівника, завдання на роботу, рецензія (фахівця за профілем виконаного дослідження) тощо) подаються на кафедру культурології і музеєзнавства за 14 днів до початку засідань Державної екзаменаційної комісії в РДГУ.

Для захисту під час засідання Державної екзаменаційної комісії потрібно підготувати окремий виступ, який має включати відповіді на основні питання: суть проведеного наукового пошуку, його мету, завдання, наукова новизна і практична значимість тощо, найбільш переконливі результати. Цей матеріал подається згодом до Протоколу засідання ДЕК.

Відповіді на усі інші питання стосовно підготовки подібних видів робіт можна одержати на кафедрі культурології і музеєзнавства.

Пропонована нижче тематика досліджень є досить універсальною і рекомендується для підготовки майбутніх дипломних робіт на здобуття II освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр»..

Рекомендована література знаходиться у відповідних навчально-методичних посібниках автора, з якими студенти мали можливість ознайомитися під час вивчення дисциплін історико-культурологічного спрямування, тому до кожної з тем не додається.

## Тематика дипломних робіт :

1. Регіональний культурний простір як чинник активізації духовного життя в сучасних умовах.
2. Відомі постаті в регіональній культурній практиці сьогодення. Сфера їх творчої самореалізації.
3. Регіональні (обласні) Програми, спрямовані на підтримку культурної ініціативи населення.
4. Фестивальний рух у регіоні як фактор активізації культурної діяльності населення.
5. Регіональна художня освіта: специфіка організації, проблемний ряд і культурний ефект (на прикладі навчальних закладів Волині).
6. Культурний потенціал установи культури (за вибором студента) регіону
7. Регіональна культурна практика на сторінках сучасної наукової періодики.
8. Українська культура: регіональний аспект (за матеріалами періодичної преси).
9. Організаційно-культурний ефект діяльності КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» Рівненської обласної ради.
10. Система організації художньої діяльності в регіоні крізь призму муніципальних художніх колективів.
11. Система методичного керівництва культурною діяльністю в сучасних умовах: новий погляд на проблему.
12. Євроінтеграційні процеси і проблеми організації культурної діяльності в регіонах.
13. Нові форми культурної діяльності в регіоні: характеристика напрямів і представників.
14. Культурний потенціал регіону як стимул для пошуку нових форм його презентації
15. Реформа місцевого самоврядування і питання збереження регіональних культурних ознак.
16. Сучасна українська культура в засобах масової інформації Рівненщини (проблематика, найбільш активні часописи, періодичність висвітлення, автори тощо).
17. Початкова регіональна мистецька освіта та її роль у структурі суспільства в умовах сьогодення.
18. Середня спеціальна мистецька освіта на регіональному рівні: форми, сутність, проблеми, шляхи подальшого розвитку.
19. Вища художня (культурологічна) освіта в умовах ринку: державний та регіональний рівень.
20. Художнє життя Рівненщини кінця XX – початку XXI століття (форми, творчі Спілки, здобутки).
21. Літературно-мистецькі об'єднання Рівненщини (Палац дітей та молоді, інші форми позашкільної діяльності подібного спрямування).
22. Місцеве відділення Національної Спілки письменників краю: склад, здобутки, проблеми.
23. Літературно-краєзнавча Рівненщина доби державної незалежності: тематика, авторський склад, здобутки.
24. Традиційно-побутова культура на сучасному етапі: трансформаційні процеси.
25. Образотворче мистецтво волинського краю: структура, представники, їх творчий доробок, виставкова діяльність, проблеми.
26. Вокально-хорове мистецтво Рівненщини в духовному житті (Тематика, жанрово-видова структура, митці та художні колективи, зміни в репертуарі, формах роботи).
27. Театральне життя краю на зламі епох: зміни в репертуарній політиці, театр в



умовах експерименту, нові форми в творчій діяльності, постаті, гастрольне життя.

28. Фольклор як форма існування духовної культури в умовах сьогодення: жанрово-видова проблематика, носії, форми репрезентації.

29. Художнє аматорство Рівненщини кінця XX – початку XXI століття: тематичне розмаїття, форми, еволюція, проблеми.

30. Нові форми музейної діяльності в регіоні як чинник змін у культурних потребах населення: на прикладі оригінальних музейних зібрань.

31. Серед інших тем – проблематика пов'язана з характеристикою організаційно-культурної чи мистецької діяльності помітних постатей регіону. Але цей матеріал повинен бути поданий в контексті розвитку загальних культурних процесів в регіон чи України загалом.

## **VII. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ СТОСОВНО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ II ОСВІТНЬОГО РІВНЯ «МАГІСТР»**

Враховуючи той факт, що підготовки подібного виду наукового пошуку є вже знайомою студентам, адже переважна більшість із них брала участь у підготовці дипломних досліджень ОКР «Бакалавр», особливих складностей у написанні більш високого рівня наукової роботи у них не повинно виникати.

У цьому зв'язку вважаємо за доцільне нагадати, що «заземлення» наукового дослідження на регіональному аспекті розв'язує низку питань, зокрема студент поглиблено вивчає свій край, а відтак, – може й запропонувати чимало оригінальних ідей стосовно дослідження цієї проблеми під час проходження виробничої практики, майбутнього працевлаштування, а це, у свою чергу, допоможе йому більш ґрунтовно знати подальше місце своєї фахової самореалізації.

Подібна проблематика допоможе й значною мірою уникати проблеми суттєвих запозичень чужого матеріалу, оскільки останнього у такій кількості, як це потрібно для дипломної роботи, фактично немає.

подаємо зразки методичного забезпечення тематики дипломних досліджень. Можливі варіанти плану можуть суттєво змінюватися студентами в залежності від смаків, орієнтації в проблемі тощо.

Тема дипломної роботи II освітнього рівня «Магістр» може бути запропонована і самим студентом, враховуючи рівень його наукових інтересів. Тоді вона вноситься в загальний перелік і затверджується на засіданні кафедри. Утім, це робиться заздалегідь.

Студенти заочної форми навчання подібну проблематику, за бажанням, можуть розробляти, орієнтуючись на місцевий культурний потенціал, тобто беручи за основу організаційно-творчу діяльність художніх колективів чи освітніх структур, що функціонують у їх регіоні.

### **ТЕМА 1. РЕГІОНАЛЬНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР ЯК ЧИННИК АКТИВІЗАЦІЇ ДУХОВНОГО ЖИТТЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ <sup>1</sup>**

**Вступ.....**

**Розділ I. Теоретико-методологічні аспекти вивчення культурного простору в сучасних умовах (регіон обирається студентом самостійно).....**

1.1. Актуалізації культурно-мистецької проблематики як фактор ефективного функціонування регіону в сучасних умовах.....

1.2. Історіографія та джерельна база дослідження проблеми.....

1.3. Термінологічний апарат дослідження.....

**Розділ II. Культурна інфраструктура регіону в контексті реформ місцевого самоврядування.....**

2.1. Клубна мережа краю (області) як чинник організації культурно-дозвілдової діяльності : загальна характеристика.....

2.2. Бібліотечна мережа України крізь призму інформаційних послуг у регіоні: форми, напрями, проблеми.....

**Розділ III. Музейний потенціал краю: загальна характеристика.....**

3.1. Культурний потенціал установи (за вибором студента):.....

3.2. Установа культури (обрана студентом самостійно) в контексті

системи культурного обслуговування місцевого населення.....	
3.3. Тенденції розвитку регіональної культурної практики в сучасних умовах.....	
<b>Висновки.....</b>	
<b>Список використаної літератури.....</b>	
<b>Додатки.....</b>	

## **ТЕМА 2. ВІДОМІ ПОСТАТІ В РЕГІОНАЛЬНІЙ КУЛЬТУРНІЙ ПРАКТИЦІ СЬОГОДЕННЯ. СФЕРА ЇХ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ (на прикладі організаційно-культурної діяльності музейної, клубної та галерейної мережі)**

<b>Вступ.....</b>	
<b>Розділ I. Особистість у культурній сфері : теоретико-методологічні підходи до її вивчення .....</b>	

1.1. Особистість у культурному просторі України крізь призму джерельної бази та історіографії.....

### **Розділ II. Регіональні постаті культурної сфери : роль у реалізації місцевих ініціатив.....**

2.1. Культурно-дозвіллева сфера регіону крізь призму організаційно-культурної діяльності її представників (на прикладі діяльності конкретної особи).....

2.2. Музейна мережа Західного Полісся як чинник зміни культурного середовища в сучасних умовах (на прикладі діяльності конкретного закладу і постаті).....

### **Розділ III. Художнє життя в регіоні в контексті організаційно-культурної діяльності його представників.....**

3.1. Культурний потенціал Сарненського історико-краєзнавчого музею в координатах творчої діяльності його директора.....

3.2. Галерея європейського живопису «Євро-Арт» («Зуза» чи інші художні зібрання регіону) в параметрах організаційно-культурної діяльності їх керівників, кураторів та інших осіб, причетних до їх діяльності.....

<b>Висновки.....</b>	
<b>Список використаної літератури.....</b>	
<b>Додатки.....</b>	

## **ТЕМА 3. РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ, СПРЯМОВАНІ НА ПІДТРИМКУ КУЛЬТУРНОЇ ІНІЦІАТИВИ НАСЕЛЕННЯ**

<b>Вступ.....</b>	
-------------------	--

### **Розділ I. Стимулювання культурної ініціативи як фактор активізації культурної діяльності в Україні.....**

1.1. Меценатство в історичній ретроспективі та їх роль у підтримці культурних ініціатив: історіографічний аспект проблеми.....

1.2. Нові форми підтримки культурної діяльності населення в позабюджетних вимірах.....

## **Розділ II. Форми стимулювання культурної ініціативи в регіоні.....**

2.1. Форми підтримки книговидавничої діяльності в Західному Поліссі (на прикладі Рівненщини або Волині).....

2.2. Регіональна Програма підтримки культури села як фактор стимулювання уваги місцевої влади до проблем збереження культурної спадщини.....

## **Розділ III. Тенденції у формах стимулювання художньої діяльності в регіоні: на прикладі Програми підтримки творчих Спілок (чи будь-яких інших).....**

3.1. Рівненське обласне відділення Національної Спілки художників України і його роль у забезпеченні художнього обличчя регіону (на прикладі регіональної Програми підтримки творчих Спілок).....

3.2. Інші форми заохочення культурної діяльності в регіоні в контексті стимулювання творчої діяльності митців (Премії Голови облдержадміністрації та Голови облради, іменні стипендії тощо).....

**Висновки.....**

**Список використаної літератури.....**

## **ТЕМА 4. ФЕСТИВАЛЬНИЙ РУХ У РЕГІОНІ ЯК ФАКТОР АКТИВІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ**

**Вступ.....**

### **Розділ I. Фестивальна практика України в історичній ретроспективі в джерельній базі та історіографії.....**

1.1. Фестиваль як форма активного відпочинку в культурній практиці України крізь призму історіографії та джерельної бази.....

1.2. Класифікація сучасних фестивалів.....

### **Розділ II. Регіональна фестивальна практика як засіб культурного обслуговування населення та вирішення питань підвищення його соціальної активності.....**

2.1. Фестивалі фольклорного спрямування як чинник стимулювання інтересу до народної культурної практики.....

2.2. Дитячий аспект в організації фестивальних імпрез у регіонах.....

### **Розділ III. Фестивальні заходи, спрямовані на підтримку інтересу до професійного мистецтва: дитячий і «дорослий» аспект.....**

3.1. Музичні фестивалі в контексті підвищення професіоналізації народної культурної практики.....

3.2. Альтернативне мистецтво в регіонах у форматі фестивальних заходів.....

3.3. Сучасні проблеми та тенденції в організації фестивального руху на регіональному рівні.....

**Висновки .....**

**Список використаної літератури .....**

**ТЕМА 5. РЕГІОНАЛЬНА ХУДОЖНЯ ОСВІТА : СПЕЦИФІКА  
ОРГАНІЗАЦІЇ, ПРОБЛЕМНИЙ РЯД І КУЛЬТУРНИЙ ЕФЕКТ** (на прикладі  
організації у Волинській області )

<b>Вступ.....</b>	.....
<b>Розділ I. Художня освіта в Україні як важливий чинник культурної трансформації суспільства.....</b>	.....
1.1. Художня освіта в сучасних умовах: сутність, структура, функції.....	.....
1.2. Художня освіта суспільства крізь призму історіографії: історичний контекст.....	.....
<b>Розділ II. Регіональний вимір художньої освіти.....</b>	.....
2.1. Мережа початкової художньої освіти Західного Полісся (або конкретної окремої області): творчий потенціал.....	.....
2.2. Середня спеціальна ланка художньої освіти (музичне училище, коледж культури РДГУ) як фактор задоволення освітянських потреб населення.....	.....
<b>Розділ III. Сучасний потенціал і тенденції в розвитку регіональної художньої освіти.....</b>	.....
3.1. Творчі здобутки представників різних ланок художньої освіти в сучасних умовах.....	.....
3.2. Мережа регіональної художньої освіти в умовах зміни законодавчої бази країни.....	.....
3.3. Тенденції в розвитку сучасної регіональної художньої освіти.....	.....
<b>Висновки .....</b>	.....
<b>Список використаної літератури.....</b>	.....

**ТЕМА 6. КУЛЬТУРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УСТАНОВИ КУЛЬТУРИ**  
(за вибором студента) регіону (до прикладу – Рівненський МБК)

<b>Вступ.....</b>	.....
<b>Розділ I. Клубні заклади в системі культурного обслуговування в регіоні.....</b>	.....
1.1. Специфіка клубної діяльності крізь призму її історичного досвіду: історіографічний погляд на проблему.....	.....
1.2. Сутність, функції, структура сучасного клубного закладу.....	.....
<b>Розділ II. Рівненський Міський Будинок культури: творчий потенціал в умовах сьогодення.....</b>	.....
2.1. Структура, функції та провідні напрями діяльності Рівненського МБК.....	.....
2.2. Культурний потенціал гурткової діяльності.....	.....
2.3. Рівненський МБК в системі виставкової діяльності міста.....	.....
<b>Розділ III. Форми діяльності Рівненського МБК в контексті забезпечення культурного обслуговування жителів міста.....</b>	.....

- 3.1. МБК як важливий центр концертної діяльності: загальна характеристика.....
- 3.2. Нові форми роботи колективу в системі організації сучасної культурно-дозвілдової практики міста Рівне.....
- 3.3. Тенденції в розвитку творчих ініціатив Рівненського МБК.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**  
**Додатки.....**

## **ТЕМА 7. РЕГІОНАЛЬНА КУЛЬТУРНА ПРАКТИКА НА СТОРІНКАХ СУЧАСНОЇ НАУКОВОЇ ПЕРІОДИКИ.**(наукові збірники студенти можуть обирати самостійно та запропонувати будь-які інші подібного тематичного спрямування)

**Вступ.....**

### **Розділ I. Теоретико-методологічні засади вивчення регіонального культурного простору.....**

- 1.1. Регіональна культурна практика крізь призму історіографії та джерельної бази наукового пошуку.....
- 1.2. Творчі здобутки у вивченні проблематики регіональної культури.....

### **Розділ II. Тематичний ряд і напрями наукових публікацій в всеукраїнських наукових культурологічних виданнях.....**

- 2.1. Українська культурна практика на сторінках всеукраїнських періодичних видань («Родовід», «Пам'ятки історії і культури», «Український історичний журнал» чи будь-які інші видання).....
- 2.2. Регіональна культурна діяльність крізь призму науково-популярних видань (на прикладі часописів «Вісник Книжкової Палати України», «Образотворче мистецтво», «Українська культура» тощо).....

### **Розділ III. Регіональні культурологічні проблеми очима авторів наукових періодичних видань провідних вітчизняних ВНЗ.....**

- 3.1. Культурологічні проблеми України в контексті досліджень (на прикладі аналізу фахового науково-метричного збірника «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку»: .....
- 3.2. Культурно-мистецьке життя регіонів на сторінках фахового наукового часопису «Вісник Харківської державної академії культури».....
- 3.2. Україна у вимірах художньої діяльності: за матеріалами фахових наукових видань Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**  
**Додатки.....**

## **ТЕМА 8. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА : РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПЕРІОДИЧНОЇ ПРЕСИ)**

**Вступ.....**

**Розділ I. Теоретико-методологічні аспекти вивчення культурного регіонального простору України в координатах сучасної історіографічної бази.....**

1.1. Сутність поняття «Український регіональний культурний простір» в періодичній пресі сучасної України.....

1.2. Класифікація періодичних гуманітарно-культурологічних видань.....

**Розділ II. Гуманітарна і культурологічна періодика в системі висвітлення духовного розвитку країни.....**

2.1. Регіональна культура практика України очима сучасних краєзнавців: тематичний аспект публікацій (за матеріалами галет «Культура і життя», «Урядовий кур'єр», «»)......

2.2. Питання культурної політики держави в сучасній періодиці.....

**Розділ III. Культурологічна проблематика регіону: сторінками періодичних видань.....**

3.1. Культурно-мистецькі проблеми на шпальтах місцевих галет («Вісті Рівненщини», «Волинь», «Рівне вечірне» та ін.): проблемний ряд, якість матеріалів.....

3.2. Українська регіональна культурна практика за матеріалами оглядів районних періодичних видань (на прикладі періодичної преси будь-якого району).....

3.3. Тенденції в розвитку регіональної періодики і її проблемний ряд: журналістський склад, тематичне розмаїття матеріалів, якість подання інформації.....

**Висновки.....**

**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 9. ОРГАНІЗАЦІЙНО-КУЛЬТУРНИЙ ЕФЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ КЗ «РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ» РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**Вступ.....**

**Розділ I. Теоретико-методологічні підстави вивчення науково-методичної діяльності КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» рівненської обласної ради.....**

1.1. Методична діяльність в Україні крізь призму сучасної історіографії.....

1.2. Науково-методична служба В Україні в системі організації культурно-дозвілдової діяльності: історичний аспект.....

**Розділ ii. структура, функції КЗ «рівненський обласний центр народної творчості» обласної Ради.....**

2.1. Сутність, призначення КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» Рівненської обласної ради в системі методичного забезпечення культурної діяльності в регіоні.....

2.2. Напрями роботи КЗ «РОЦНТ»: загальна характеристика.....

**Розділ III. Методична служба області в умовах дії реформи місцевого самоврядування.....**

3.1. Еволюція структури як вимога часу.....

3.2. Тенденції в розвитку галузі культури та її методичних служб у сучасних умовах.....

**Висновки.....**

**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 10. СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ КРИЗЬ ПРИЗМУ МУНІЦИПАЛЬНИХ ХУДОЖНІХ КОЛЕКТИВІВ (колектив обирається студентом самостійно)**

**Вступ.....**

**Розділ I. Культурно-дозвіллева діяльність у регіоні як предмет наукового дослідження.....**

1.1. Сутність культурно-дозвіллевої діяльності і її трансформація в сучасних умовах: на прикладі історіографічного аналізу.....

1.2. Функції, система її організації в установах культури регіонального рівня (за вибором студента).....

**Розділ II. Художня діяльність в регіоні як чинник зростання художніх потреб населення: зміни в підходах організації.....**

2.1. Дитячий муніципальний духовий оркестр «Смига» Дубніської районної державної адміністрації як фактор зміни ставлення органів державної влади до художньої творчості в сучасних умовах.....

2.2. Фестивальний рух як засіб стимулювання художньої діяльності дитячих колективів: загальна характеристика заходів та аналіз виступів.....

**Розділ III. Художня творчість і гастрольна діяльність Житомирської академічної хорової капели «Орея» .....**

3.1. Історія створення художнього колективу.....

3.2. Специфіка організації творчого процесу і його загальна характеристика.....

3.3. Творчі здобутки і гастрольна діяльність .....

**Висновки.....**

**Список використаної літератури.....**

**Додатки.....**

**ТЕМА 11. СИСТЕМА МЕТОДИЧНОГО КЕРІВНИЦТВА КУЛЬТУРНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ : НОВИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ**

**Вступ .....**

**Розділ I. Теоретико-методичні аспекти дослідження проблеми в параметрах історіографії.....**



- 1.1. Методичне керівництво народною ініціативою в історичній ретроспективі.....
- 1.2. Сутність понять і їх трансформація в сучасному культурному просторі.....

**Розділ II. Система методичного керівництва народною творчістю в Україні в контексті реформи місцевого самоврядування.....**

- 2.1. Сучасна система методичного керівництва галуззю «Культура»: загальна характеристика.....
- 2.2. Районна ланка методичного керівництва і її проблемний ряд.....

**Розділ III. Зміни в системі методичного керівництва галуззю «Культура» : новий погляд на проблему.....**

- 3.1. Трансформаційні чинники системи методичного керівництва галуззю в умовах реформи місцевого самоврядування.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 12. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ І ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНАХ**

**Вступ .....**

**Розділ I. Євроінтеграційні процеси в Україні як провідний напрям державної політики .....**

- 1.1. Ідеологічне забезпечення євроінтеграції країни як наукова проблема.....
- 1.2. Організаційно-культурна проблематика євро інтеграційних процесів: сутність, напрями, форми організації.....

**Розділ II. Культурне забезпечення євро інтеграційного руху України .....**

- 2.1. Нові форми культурної презентації України на міжнародній арені: характеристика загальних напрямів.....
- 2.2. Проблеми організації євро інтеграційних культурних процесів у сучасній Україні.....

**Розділ III. Євроінтеграційні процеси в регіональному вимірі: культурний контекст.....**

- 3.1. Загальна характеристика культурних проектів в регіоні, спрямованих на духовне зближення націй.....
- 3.2. Проблеми і тенденції в системі організації цього руху: на прикладі організації діяльності конкретних структур.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**  
**Додатки.....**

**ТЕМА 13. НОВІ ФОРМИ КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ :  
ХАРАКТЕРИСТИКА НАПРЯМІВ І ПРЕДСТАВНИКІВ**

<b>Вступ.....</b>	.....
<b>Розділ I. Культурна діяльність як культурний феномен доби.....</b>	.....
1.1. Культурна діяльність в сучасній історіографії .....	.....
1.2. Класифікація основних видів культурної діяльності в сучасних умовах.....	.....
<b>Розділ II. Нові форми культурної діяльності в регіонах, обумовлені зміною підходів в культурній політиці держави.....</b>	.....
2.1. Характеристика нових форм культурної діяльності, що використовується в практиці роботи (установа культури обирається самостійно).....	.....
2.2. Установа культури в умовах реформи місцевого самоврядування.....	.....
<b>Розділ III. Нові форми культурної діяльності крізь призму роботи відомих особистостей регіону.....</b>	.....
3.1. Досвід роботи (за вибором студентам).....	.....
3.2. Тенденції в організації культурної діяльності в умовах реформ місцевого самоврядування.....	.....
<b>Висновки.....</b>	.....
<b>Список використаної літератури.....</b>	.....

**ТЕМА 14. КУЛЬТУРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ ЯК СТИМУЛ ДЛЯ ПОШУКУ  
НОВИХ ФОРМ ЙОГО ПРЕЗЕНТАЦІЇ**

<b>Вступ .....</b>	.....
<b>Розділ I. Культурний простір Західного Полісся об'єкт наукового дослідження.</b>	.....
1.1. Західне Полісся в культурно-історичному вимірі: історіографічний аспект проблеми.....	.....
1.2. Культурна інфраструктура Західного Полісся: загальна характеристика.....	.....
<b>Розділ II. Форми презентації культурного потенціалу регіону.....</b>	.....
2.1. PR-технології в музейній мережі: організаційно-культурний ефект.....	.....
2.2. Форми презентації замкової мережі в регіоні.....	.....
<b>Розділ III. Культурна сфера як форма презентації в Програмах органів державної влади.....</b>	.....
3.1. Нові виміри просування власного культурного продукту в сучасних умовах: регіональний досвід.....	.....
3.2. Проблемний ряд і тенденції в системі просування регіонального культурного продукту в сучасних умовах.....	.....
<b>Висновки.....</b>	.....

Список використаної літератури та джерел.....

## **ТЕМА 15. РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ І ПИТАННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУРНИХ ОЗНАК**

Вступ .....

**Розділ I. Сфера культури і проблеми її трансформації в сучасних умовах:  
теоретичний аспект дослідження.....**

1.1. Трансформаційні процеси в культурній сфері в матеріалах законодавчих  
нормативно-правових актів .....

1.2. Реформування галузі: за матеріалами сучасної періодики.....

**Розділ II. Специфіка впровадження реформи місцевого самоврядування і  
питання збереження регіональних культурних ознак.....**

2.1. Організаційно-фінансові проблеми галузі в процесі впровадження реформи.....

2.2. Кадровий потенціал галузі в контексті реформи місцевого самоврядування:  
культурний ефект та проблеми.....

**Розділ III. Реформа місцевого самоврядування : всеукраїнський досвід  
впровадження і можливість його використання в умовах Західного Полісся.....**

3.1. Нова система організації культурної діяльності як результат впровадження  
реформи.....

Висновки.....

Список використаної літератури.....

## **ТЕМА 16. СУЧАСНА УКРАЇНЬСКА КУЛЬТУРА В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ РІВНЕНЩИНИ (АБО ВОЛИНИ) (ПРОБЛЕМАТИКА, НАЙБІЛЬШ АКТИВНІ ЧАСОПИСИ, ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИСВІТЛЕННЯ, АВТОРИ ТОЩО)**

Вступ.....

**Розділ I. Сучасна українська культура на сторінках періодики як прикладна  
проблема.....**

1.1. Регіональна періодика: спроба класифікації.....

1.2. Тематичний ряд регіональних часописів: загальна характеристика.....

**Розділ II. Засоби масової інформації як уособлення впровадження державної  
політики в регіоні.....**

2.1. «Вісті Рівненщини» та «Сім днів» як провідні часописи органів державної  
влади: тематика публікацій, авторський склад, проблемний ряд.....

2.2. Форми стимулювання журналістських кадрів у системі культурної діяльності...

**Розділ III. Інші регіональні часописи гуманітарно-культурного спрямування в  
регіоні як чинник впливу на населення .....**

- 3.1. «Волинь» і «Рівне-Експрес» : загальна характеристика регіональних проблем на їх шпальтах.....
- 3.2. «ОГО» та «Рівне вечірне» в контексті змін у соціокультурній та політичній ситуації в регіоні.....
- 3.3. Нові часописи («Рівняни», «ALSM») як відгук на зміну суспільно-культурної ситуації в регіоні.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**

## **ТЕМА 17. ПОЧАТКОВА РЕГІОНАЛЬНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ТА ЇЇ РОЛЬ У СТРУКТУРІ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ**

**Вступ.....**

**Розділ I. Художня освіта в Україні та регіоні: теоретико-методологічні проблеми її функціонування.....**

- 1.1. Сутність сучасної початкової художньої освіти та її структура в сучасній історіографії.....
- 1.2. Класифікації початкової художньої освіти і її загальна характеристика.....

**Розділ II. Початкова художня освіта в регіоні: образотворчий напрям.....**

- 2.1. Загальна характеристика початкової художньої освіти в регіоні зазначеного напрямку: на прикладі організаційно-культурної діяльності художніх шкіл м. Рівне і м. Млинів.....
- 2.2. Художній напрям початкової освіти в контексті діяльності структур ППДМ.....

**Розділ III. Початкова художня освіта в регіоні: музичний напрям.....**

- 3.1. ДМШ і школи мистецтв як чинник зростання художньої культури школярів: трансформаційні процеси.....
- 3.2. Мистецький рівень початкової освіти в регіоні в контексті державної культурної політики.....

**Висновки .....**  
**Список використаної літератури.....**

## **ТЕМА 18. СЕРЕДНЯ СПЕЦІАЛЬНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ : ФОРМИ, СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ, ШЛЯХИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ**

**Вступ.....**

**Розділ I. Теоретико-методологічні аспекти дослідження середньої спеціальної мистецької освіти регіонального рівня.....**

- 1.1. Середня спеціальна мистецька освіта у сучасній історіографії.....
- 1.2. Сутність, витоки і структура середньої спеціальної мистецької освіти на регіональному рівні в сучасній історіографії.....

**Розділ II. Дубенський коледж культури РДГУ як центр спеціальної культурологічної та мистецької освіти середнього рівня.....**

- 2.1. Мета заснування, структура, провідні напрями діяльності.....
- 2.2. Організаційно-художня діяльність коледжу в історичній ретроспективі та перспективі.....

**Розділ III. Рівненське музичне училище РДГУ в системі спеціальної середньої музичної освіти.....**

- 3.1. Організація, структура та форми діяльності закладу в історичній ретроспективі.
- 3.2. Рівненське музичне училище РДГУ в контексті діяльності його випускників....
- 3.3. Тенденції в розвитку регіональної культурно-мистецької освіти в сучасних умовах.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 19. ВИЩА ХУДОЖНЯ (КУЛЬТУРОЛОГІЧНА) ОСВІТА В УМОВАХ РИНКУ: ДЕРЖАВНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ**

(дослідження може бути спрямоване на вивчення лише одного факультету)

**Вступ.....**

**Розділ I. Теоретико-методологічні аспекти вивчення сутності вищої культурно-мистецької освіти регіонального рівня.....**

- 1.1. Вища художня освіта в регіоні в сучасних умовах в парадигмах історіографічного пошуку.....
- 1.2. Інститут мистецтв РДГУ у структурі вищої музичної та музично-педагогічної освіти: напрями музично-педагогічної діяльності.....

**Розділ II. Художньо-педагогічний факультет у структурі вищої художньої освіти.....**

- 2.1. Структура, напрями освітнього-художньої та організаційно-культурної діяльності кафедр факультету.....
- 2.2. Науково-дослідна діяльність кафедр у системі наукового пошуку вищої школи України.....

**Розділ III. Перспективи розвитку художньо-педагогічного факультету РДГУ...**

- 3.1. Художньо-педагогічний факультет у контексті трансформаційних проблем регіональної освіти.....
- 3.2. Перспективи розвитку художньо-педагогічного факультету РДГУ.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 20. ХУДОЖНЄ ЖИТТЯ РІВНЕНЩИНИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ (ФОРМИ, ТВОРЧІ СПІЛКИ, ЗДОБУТКИ)**

<b>Вступ.....</b>	
<b>Розділ I. Теоретико-методологічні засади дослідження художнього життя Рівненщини кінця XX – початку XXI століття.....</b>	
1.1. Художнє життя Рівненщини крізь призму сучасної історіографії та джерельної бази дослідження.....	
1.2. Виявлення сутності понять наукового пошуку.....	
<b>Розділ II. Художнє життя Рівненщини в структурі професійної художньої діяльності.....</b>	
2.1. Витоки та творчі здобутки представників професійних колективів Рівненщини: Академічних театрів.....	
2.2. Філармонійні колективи в контексті культурно-мистецької практики регіону....	
<b>Розділ III. Самодіяльне художнє мистецтво та аматорство в контексті культурно-мистецького життя регіону.....</b>	
3.1. Творчі здобутки і проблеми функціонування художніх гуртків клубної мережі.....	
3.2. Організаційно-культурна діяльність, утілена у фестивальному русі.....	
3.3. Перспективи розвитку самодіяльності і аматорства в контексті реформ місцевого самоврядування.....	
<b>Висновки.....</b>	
<b>Список використаної літератури.....</b>	

## **ТЕМА 21. ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ РІВНЕНЩИНИ (ПАЛАЦ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ, ІНШІ ФОРМИ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОДІБНОГО СПРЯМУВАННЯ)**

<b>Вступ.....</b>	
<b>Розділ I. Теоретико-методологічні аспекти дослідження ефективності позашкільної освіти.....</b>	
1.1. Літературно-мистецькі об'єднання позашкільної освіти регіону як фактор соціалізації молоді: історіографічний аспект проблеми.....	
1.2. Літературно-мистецькі об'єднання: сутність, структура, роль у системі культурної діяльності.....	
<b>Розділ II. Культурно-мистецький потенціал Рівненського Палацу дітей та молоді крізь структуру його художніх об'єднань.....</b>	
2.1. Рівненський Палац дітей та молоді в контексті культурно-дозвіллевої діяльності регіону: структура, система організації діяльності.....	
2.2. Літературно-художнє об'єднання «Поетарх» у системі культурної діяльності дітей та молоді.....	
<b>Розділ III. Мистецькі структури Палацу як фактор розширення потенційних можливостей системи позашкільної освіти.....</b>	

- 3.1. Мистецькі колективи Палацу: система організації, творчі здобутки, проблеми, міжрегіональні та міждержавні контакти.....
- 3.2. Позашкільна художня освіта: проблеми її подальшого функціонування в регіоні та Україні.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**

## **ТЕМА 22. МІСЦЕВЕ ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ РІВНЕНЩИНИ : СКЛАД, ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ**

**Вступ.....**

**Розділ I. Національна Спілка письменників України в системі культурного життя. ....**

- 1.1. Сутність, структура та призначення Національної Спілки письменників України: історична ретроспектива крізь призму сучасної історіографії.....
- 1.2. Культурний потенціал НСП України в історичній ретроспективі: загальні проблеми функціонування.....

**Розділ II. Рівненське обласне відділення НСПУ в сучасних умовах: склад, творчі здобутки, проблеми.....**

- 2.1. Організаційно-культурна діяльність Рівненського обласного відділення НСПУ в сучасних умовах.....
- 2.2. Найбільш яскраві творчі проекти спілчан: характеристика.....

**Розділ III. Творчі портрети найбільш відомих представників обласного відділення НСПУ (представників студент обирає на власний розсуд).....**

- 3.1. Євген Шморгун в системі культурної діяльності регіону: характеристика творчих надбань.....
- 3.2. Любов Пшенична і жіноча тема в регіональній літературі.....
- 3.3. Дитяча проблематики в контексті сучасної діяльності організації.....
- 3.4. Реорганізація творчих Спілок в Україні як сучасна організаційно-культурна проблема.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**  
**Додатки.....**

## **ТЕМА 23. ЛІТЕРАТУРНО-КРАЄЗНАВЧА РІВНЕНЩИНА ДОБИ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ: ТЕМАТИКА, АВТОРСЬКИЙ СКЛАД, ЗДОБУТКИ**

**Вступ .....**

**Розділ I. Теоретико-прикладні аспекти вивчення краєзнавчого руху в Україні на регіональному рівні.....**

- 1.1. Регіональне краєзнавство як проблема вітчизняної культури в національній історіографії.....

1.2. Історичне краєзнавство в контексті наукових досліджень культурного простору України: специфіка форм дослідницького пошуку в історичній ретроспективі.....

**Розділ II. Регіональне краєзнавство Західного Полісся як культурний феномен.....**

2.1. Регіональні історико-культурологічні дослідження в системі культурної практики України.....

2.2. Найбільш помітні відділення регіонального краєзнавства в краї: загальна характеристика творчих здобутків. Видавнича та організаційно-культурна діяльність.....

**Розділ III. Творчі здобутки регіональних краєзнавців в контексті опублікованих праць та організаційно-культурної діяльності.....**

3.1. Б. Й. Столярчук : характеристика творчої діяльності та здобутків.....

3.2. І. Г. Пашук як дослідник регіонального культурного простору.....

3.3. А.А.Живюк і проблеми подальшого функціонування регіональної Спілки краєзнавців.....

3.4. Проблеми краєзнавчого руху в сучасній Україні та можливі шляхи їх вирішення.....

**Висновки.....**

**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 24. ТРАДИЦІЙНО-ПОБУТОВА КУЛЬТУРА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ: ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ.**

**Вступ.....**

**Розділ I. Теоретико-прикладні питання вивчення традиційно-побутової культури на сучасному етапі.....**

1.1. Традиційно-побутова культура крізь призму сучасної історіографії.....

1.2. Класифікація провідних форм традиційно-побутової культури регіону.....

**Розділ II. Художня вишивка в контексті духовної практики регіону.....**

2.1. Характеристика творчості провідних майстринь художньої вишивки в регіоні: на прикладі творчої діяльності О.Рябунець.....

2.2. Художні здобутки творчості В.Нестерук .....

2.3. Художня вишивка в творчій діяльності (майстриня з Волині).....

**Розділ III. Декоративно-ужиткові виміри творчості фахівців кераміки.....**

3.1. Форми професійної реалізації Л. Гринбокого.....

3.2. Волинський вимір декоративно-ужиткового мистецтва в творчості (за вибором студента).....

3.3. Виставкова діяльність регіональних керамістів в Україні та за її межами.....

**Висновки.....**

**Список використаної літератури.....**

**Додатки.....**



**ТЕМА 25. ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ВОЛИНСЬКОГО КРАЮ:  
СТРУКТУРА, ПРЕДСТАВНИКИ, ЇХ ТВОРЧИЙ ДОРОБОК, ВИСТАВКОВА  
ДІЯЛЬНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ** (представницький ряд обирає студент)

**Вступ**.....

**Розділ I. Образотворче мистецтво Волинського краю в сучасній історіографії та джерельні бази**.....

1.1. Художня Спілка в системі культурної діяльності в сучасних координатах історіографії.....

1.2. Спілки художників України в історичній ретроспективі: Захід – Схід: культурологічний аналіз проблеми.....

**Розділ II. Національна Спілка художників України (обласне відділення) в контексті культурного життя регіону**.....

2.1. Еволюція ролі творчої Спілки в культурній життєдіяльності країни та регіону..

2.2. Місцеві творчі Спілки в контексті організаційно-творчої діяльності регіону: форми їх підтримки та проблемний ряд.....

**Розділ III. Творчі портрети найбільш успішних представників Рівненського обласного відділення НСХ України** (представники обираються студентом самостійно)....

3.1. П.М.Подолець і проблеми подальшого функціонування Спілки.....

3.2. В.М.Гвоздинський в контексті виставкової та організаційно-творчої діяльності: до характеристики портрету.....

3.3. О.К.Литвин і розвиток регіональної графіки.....

**Висновки**.....

**Список використаної літератури**.....

**ТЕМА 26. ВОКАЛЬНО-ХОРОВЕ МИСТЕЦТВО РІВНЕНЩИНИ В ДУХОВНОМУ ЖИТТІ** (тематика, жанрово-видова структура, митці та художні колективи, зміни в репертуарі, формах роботи)

**Вступ**.....

**Розділ I. Теоретико-методологічні аспекти дослідження вокально-хорової практики Рівненщини.**

1.1. Нові підходи в дослідженні вокального хорового мистецтва в сучасній літературі.....

1.2. Джерельна база наукового пошуку.....

**Розділ II. Вокально-хоровий жанр у регіоні в історичній ретроспективі**.....

2.1. Класифікація хорових колективів Рівненщини другої половини ХХ століття.....

2.2. Характеристика провідних видів хорового мистецтва другої половини ХХ століття.....

**Розділ III. Вокально-хорове мистецтво Рівненщини в сучасних умовах**.....

- 3.1. Професійні види хорового виконавства в сучасних умовах: характеристика основних форм.....
- 3.2. Самодіяльна палітра хорового мистецтва і форми її організації на зламі століть.....
- 3.3. Тенденції в розвитку хорового виконавства на Рівненщині.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 27. ТЕАТРАЛЬНЕ ЖИТТЯ КРАЮ НА ЗЛАМІ ЕПОХ** : зміни в репертуарній політиці, театр в умовах експерименту, нові форми в творчій діяльності, постаті, гастрольне життя

**Вступ.....**

**Розділ I. Театр як форма сучасної культурно-мистецької діяльності: теоретичні підходи до вивчення.....**

- 1.1. Театр в сучасних умовах: нове його бачення в українському соціумі.....
- 1.2. Джерельна база дослідження: загальна характеристика.....

**Розділ II. Регіональний театр в сучасних умовах.....**

- 2.1. Професіональний регіональний театр в контексті культурного життя: сучасні виміри.....
- 2.2. Самодіяльний театр у сьогоденні: стан, форми функціонування, проблеми.....

**Розділ III. Репертуар сучасного регіонального театру в контексті змін ціннісних орієнтацій та уподобань глядача.....**

- 3.1. Зміни в репертуарній політиці професіонального та самодіяльного театрів: напрями.....
- 3.2. Тенденції в практиці організації театрального життя в сучасних умовах.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 28. ФОЛЬКЛОР ЯК ФОРМА ІСНУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ: ЖАНРОВО-ВИДОВА ПРОБЛЕМАТИКА, НОСІЇ, ФОРМИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ.**

**Вступ.....**

**Розділ I. Фольклор як історична пам'ять культури: історіографічний ракурс дослідження.....**

- 1.1. Регіональна фольклористика в сучасній фаховій літературі.....
- 1.2. Класифікаційні ознаки українського фольклору.....

**Розділ II. Фольклор у культурній практиці регіону: напрями використання і збереження.....**

- 2.1. Фольклорна проблематика в культурній діяльності установ культури: проблеми збереження і використання на сучасній сцені.....
- 2.2. Форми збереження національного фольклору в практиці діяльності установ культури Рівненщини.....

**Розділ III. Тенденції побутування українського фольклору і форми його підтримки на державному рівні.....**

- 3.1. Фестивалі фольклору як характерна риса сьогодення: характеристика заходів і їх культурний ефект у регіоні.....
- 3.2. Творчі «портрети» найбільш помітних постатей регіону.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 29. ХУДОЖНЄ АМАТОРСТВО РІВНЕНЩИНИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ : ТЕМАТИЧНЕ РОЗМАЇТТЯ, ФОРМИ, ЕВОЛЮЦІЯ, ПРОБЛЕМИ**

**Вступ.....**

**Розділ I. Форми творчої самореалізації населення в регіоні крізь призму наукових досліджень.....**

- 1.1. Художнє аматорство як культурний феномен сучасної доби: форми побутування, структура в контексті сучасних наукових досліджень.....
- 1.2. Класифікація основних видів аматорства.....

**Розділ II. Художнє аматорство в Західному Поліссі : характеристика провідних форм.....**

- 2.1. Декоративно-ужиткові виміри аматорської діяльності в творчості відомих її представників.....
- 2.2. Нові види аматорської творчості в контексті сучасної виставкової діяльності.....

**Розділ III. Форми збереження і поширення художнього аматорства в регіоні.....**

- 3.1. Регіональні Програми обласної державної адміністрації та обласної Ради, спрямовані на збереження традиційних художніх форм.....
- 3.2. Фестивальний рух й інші форми підвищення інтересу до художнього аматорства в сучасних умовах.....
- 3.3. Тенденції розвитку художнього аматорства в сучасній Україні та регіоні.....

**Висновки.....**  
**Список використаної літератури.....**

**ТЕМА 30. НОВІ ФОРМИ МУЗЕЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНАХ ЯК ЧИННИК ЗМІН У КУЛЬТУРНИХ ПОТРЕБАХ НАСЕЛЕННЯ (на прикладі оригінальних музейних зібрань)**

**Вступ.....**

**Розділ I. Нові форми музеїв в Україні та світі як реакція на розширення культурних потреб населення.....**

1.1. Сучасний музей крізь призму історіографії.....

1.2. Культурні потреби населення і шляхи їх реалізації в музейній практиці сьогодення.....

**Розділ II. Регіональна музейна мережа : характеристика культурного потенціалу та змін у духовних потребах і запитах місцевого населення.....**

2.1. Характеристика сучасної музейної мережі Рівненщини в контексті нової ролі музею в суспільстві.....

2.2. Специфічні форми музейних закладів на Рівненщині: причини виникнення (формування).....

**Розділ III. Музей «Ковальські витрибенки» Н. Кроки (м. Рівне) як засіб творчої реалізації особистості та змін у сприйнятті ролі нових форм культурної діяльності.....**

3.1. Культурний потенціал цієї установи: загальна характеристика.....

3.2. Форми культурної діяльності Музею в контексті фестивального руху та забезпечення реалізації духовних потреб населення.....

3.3. Тенденції розвитку інтересів і потреб людей з оригінальним баченням життя та форми реагування держави на цей інтерес.....

**Висновки.....**

**Список використаної літератури.....**

**Додатки.....**

**Примітки**

<sup>1</sup>. Список використаної літератури до кожної тем не пропонується, оскільки у навчально-методичних посібниках, підготовлених авторами, він сформований у достатній кількості. З іншого боку – запропонована тематика магістерських досліджень, принаймні, в її практичній частині, передбачає використання значної кількості й місцевого матеріалу, зібраного кожним студентом самостійно у різноманітних його інтерв'ю, звітній документації установ культури, періодиці тощо. Та й практика магістрантів, проведена упродовж останніх трьох років давала добру нагоду ознайомитися з регіональними проблемами культури повною мірою.

Утім, цікавими можуть стати довідникові регіональні видання, приміром: Рівненське обласне відділення Національної Спілки письменників України та інші, що вийшли друком останнім часом і в яких розміщений біографічний матеріал та творчі здобутки кожного члена художньої Спілки.

## РОЗДІЛ VIII. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ У ЗАГАЛЬНОМУ СПИСКУ ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Важливою складовою якісної підготовки дипломного наукового дослідження є його належне оформлення і в цьому зв'язку використана література є переконливим індикатором у роботі над розкриттям обраної проблематики. Адже за її списком можна відразу виявити якість і глибину наукового пошуку, рівень розробки обраної проблематики, орієнтацію в матеріалі тощо. Точність і вірність оформлення літератури свідчить про професійний рівень опанування студентом і цієї складової наукового пошуку. Нижче подаються зразки оформлення використаної літератури:

**Приклади оформлення документів у списку літератури (відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006)**

### **Книги**

#### **Однотомний документ**

##### **Один автор**

1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. – Львів : Свічадо, 2006. 307 с. – (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV-V ст. ; № 14).

2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. – Київ : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).

##### **Два автори**

1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2005. – 397, [1] с. – (Бібліотека наукового щорічника «Україна дипломатична» ; вип. 1).

2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. – Київ : Прецедент, 2006. – 93 с. – (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11).

##### **Три автори**

1. Мінцер О. П. Оброблення клінічних і експериментальних даних у медицині : навч. пос. для студ. / О. П. Мінцер, Ю. В. Вороненко, В. В. Власов. – Київ : Вища школа, 2003. – 350 с.

2. Любар О.О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, А. Т. Федоренко. – Київ : Знання, 2006. – 447 с.

##### **Чотири автори**

1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. – Київ : Укragропромпродуктивність, 2006. – 106 с. – (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи).

2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогащ, М. М. Сердюк. – Київ : Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта).

##### **П'ять і більше авторів**

1. Психологія менеджмента / [ Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. – [3-е изд.]. – Харьков : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с.

2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська

та ін.]. – Київ : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. – 115 с. – (Серія «Формування здорового способу життя молоді» : у 14 кн. ; кн. 13).

#### **Без автора**

1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – Київ : Грані-Т, 2007. – 119 с. – (Грані світу).

2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упоряд., прим. В. О. Шевчук]. – Київ : Грамота, 2007. – 638, [1] с.

3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця ХІХ – початку ХХ століття : [антологія] / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. – Київ : Грані-Т, 2007. – 190, [1] с.

#### **Багатотомний документ**

##### *Багаторівневий опис*

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 583 с. ; т. 2 : Особлива частина. – 2005. – 624 с.

##### *Однорівневий опис*

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – 2 т.

#### **Бібліографічний опис окремого тому багатотомного видання**

##### *Багаторівневий опис*

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 583 с.

##### *Однорівневий опис*

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. Т. 1 : Загальна частина / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004. – 583 с.

#### **Матеріали конференцій, з'їздів**

1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (Харків, 11-13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с.

2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – Київ : ІСОА, 2002. – 147 с.

3. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6-9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко. – Київ : Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559-956, ХІІІ, [2] с. – (Ресурс 2000).

#### **Препринти**

1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. – Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьков. физ.-техн. ин-т» ; ХФТИ 2006-4).

2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

#### **Словники**

1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. – Харків : Халімон, 2006. – 175, [1] с.

2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : слов.-довід. основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – Київ : Європ. ун-т, 2007. – 57 с.

#### **Атласи**

1. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. – 2-ге вид., розшир. та доповн. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 218 с.

2. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. – Харків : Ранок, 2005. – 96 с.

#### **Законодавчі та нормативні документи**

1. Кримінально-процесуальний кодекс України : станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).

2. Медична статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – Київ : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи).

#### **Стандарти**

1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. – [Чинний від 2006–01–01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України).

2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005–04–01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України).

#### **Каталоги**

1. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с.

2. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. – [Суми : Університ. кн., 2003?]. – 11 с.

#### **Бібліографічні покажчики**

1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с.

2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997–2005 роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С.]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

#### **Дисертації**

1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси : дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – Київ, 2005. – 276 с.

2. Іванова К. Ю. Господарсько-правове регулювання договірних зобов'язань інноваційного характеру : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Іванова Ксенія Юріївна ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого» ; наук. кер. Атаманова Ю. Є. – Харків, 2012. – 202 с.

#### **Автореферати дисертацій**

1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 «Технологія машинобудування» / І. Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с.

2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 «Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології» / Нгуен Ші Данг. – Київ, 2007. – 20 с.

#### **Авторські свідоцтва**

А. с. 1007970 СССР, МКИЗ В 25 J15/00. Устройство для захвата неориєнтованих деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25-08.

#### **Аналітичний опис**

*Частина книги, періодичного, продовжуваного видання*

1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15-18, 35-38.

2. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов – основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2007. – № 1. – С. 39-61.

3. Ярошенко Т. О. Електронний журнал у дзеркалі публікацій у професійній пресі / Тетяна Ярошенко // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 5. – С. 29-32.

4. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29.

5. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новітнього укр. письменства) : статті / Микола Зеров. – Дрогобич, 2007. – С. 245-291.

6. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф, 3–5 окт. 2007 г. : тезисы докл. – Харьков, 2007. – С. 33.

#### **Електронні ресурси**

*Локальний доступ*

1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III–IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса, 2003. – (Бібліотека студента-медика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. – Назва з контейнера.

2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – КИЇВ : CD-вид-во «Інфодиск», 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрана.

*Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу*

1. Нормативні акти України [Електронний ресурс] // Кадрове діловодство : довідник роботодавця / І. Б. Єрмаков. – 3-тє вид., доп. – Електрон. дані та прогр. – Київ : Бізнес Сисеми, 2005. – 1 електронний опт. диск (CD-ROM): кол. : 12 см. – Системні вимоги: Microsoft Windiws 95/98/2000/XP ; 128 Mb RAM ; SVGA (1024 ×768). – Назва з екрана. – Відом. про вид. з буклету.

#### **Віддалений доступ**

*Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Web-sait)*

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ : НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua (дата звернення 30.03.2015) – Назва з екрана.



*Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Бібліографічна база даних)*

1. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс] : [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ : Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: [catalogue.nplu.org](http://catalogue.nplu.org) (дата звернення 30.03.2015). – Назва з екрана.

*Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Інтернет-портал)*

1. Ukr.net [Електронний ресурс] : [Інтернет-портал]. – Електронні дані. – [Київ : Український Інтернет холдинг ТОВ «Укрнет», 1998-2015]. – Режим доступу: [www.ukr.net](http://www.ukr.net) (дата звернення 30.03.2015). – Назва з екрана.

*Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу – стаття з електронного журналу*

1. Івахненко С. В. Особливості фінансового контролінгу в стратегічному управлінні страховою компанією [Електронний ресурс] / С. В. Івахненко // Ефективна економіка : електронне наукове фахове видання. – Електронні дані. – [Дніпропетровськ : Дніпропетров. держ. аграрний ун-т : ТОВ «ДКС Центр», 2012]. – № 7. – Режим доступу: [www.economy.nauka.com.ua](http://www.economy.nauka.com.ua) (дата звернення 13.06.2013 р.). – Назва з екрана.

*Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу – стаття з Web-сайту*

1. Umland A. Nichtideologische Motivationen der «Swoboda»-Wähler : Hypothesen zum Elektorat der ukrainischen radikalen Nationalisten bei den Parlamentswahlen vom Oktober 2012 [Electronic resource] / Andreas Umland // Ukraine-Analysen. – Electronic data. – [Bremen : Universität Bremen und der Deutschen Gesellschaft für Osteuropakunde, 2012]. – № 109. – P. 8-9. – Mode of access: World Wide Web: [ukraine-nachrichten.de/nichtideologische-motivationen-swoboda-w%C3%A4hler\\_3682\\_meinungen-analysen](http://ukraine-nachrichten.de/nichtideologische-motivationen-swoboda-w%C3%A4hler_3682_meinungen-analysen) (viewed on June 13, 2013). – Title from the screen.

Бібліографічний опис документів здійснюється за :

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, ІДТ)» . – Київ : Держстандарт України, 2007.

Слова і словосполучення скорочуються відповідно до:

Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила : (ISO 4:1984, NEQ ; ISO 832:1994, NEQ). ДСТУ 3582:2013. – [Чин. від 2014-01-01]. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 14 с. – (Національний стандарт України).

ГОСТ 7.12.93» Библиографическая запись. Сокращения слов на русском языке. Общие требования и правила»

## РОЗДІЛ ІХ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ

Кожен вид навчальної діяльності має бути належним чином оцінений.

За критеріями оцінки знань студентів, затверджених в РДГУ на підставі відповідних рекомендації Міністерства освіти і науки, кафедрою культурології і музеєзнавства розроблена також власна шкала критеріїв оцінки знань студентів та їх практичних навичок.

Враховуючи факт переходу вищих навчальних закладів України, у т.ч. й РДГУ на рейтингову систему оцінювання знань студентів, наголосимо на окремих моментах організації навчального процесу.

Головна мета впровадження рейтингової системи оцінювання знань (PCOЗ) – покращення якості навчання шляхом активізації навчально-пізнавальної діяльності, стимулювання регулярної самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки знань та створення здорової конкуренції і прояву індивідуальних здібностей молоді в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Дисципліна може бути зарахована якщо студент отримав 60 і більше балів. При меншій кількості балів студент має пройти підсумковий контроль (співбесіду, екзамен, підсумкове тестування). Мінімальною кількістю балів, при якій студент допускається до підсумкового контролю, є 40. Рейтинг 59-40 балів дозволяє проходити підсумковий контроль, форма якого визначається кафедрою, на основі навчального плану напряму підготовки. Студент, який не набрав за час вивчення дисципліни мінімальної кількості балів (40), не допускається до підсумкового контролю з дисципліни і повинен вивчати дисципліну повторно (у порядку, встановленому в РДГУ). Відсутність студентів на контрольній роботі, семінарському занятті без поважних причин оцінюється нульовим балом без права перескладання (відвідування). Протягом семестру викладач згідно із затвердженим положенням PCOЗ проводить облік набраних студентами балів у журналі, що доступний для студентів і є ключовим елементом в PCOЗ. Результати навчання студента та якість засвоєння дисципліни оцінюється загальним рейтинговим балом, який визначається згідно із положенням про PCOЗ.

Рейтингова система оцінювання рівня засвоєння студентом дисципліни визначає кількість залікових освітніх одиниць (залікових кредитів), здобутих студентом при кредитно-модульній системі організації навчання. У такій системі організації занять навчальний процес реалізується через модульно-рейтингову технологію організації навчального процесу (МРТН). Навчальний модуль – це задокументована, логічно завершена частина освітньо-професійної програми навчальної дисципліни. На вивчення модуля відводиться визначене число різного виду занять та самостійної роботи. Кожний модуль передбачає певні форми поточного контролю (колоквіум, довгострокові завдання, тестування тощо). Підсумковий контроль з кожного модуля проводиться викладачем і оцінюється рейтинговою сумою балів, набраних студентом із всіх видів контролю, передбаченому у кожному модулі. Студент, який не погоджується з оцінкою на основі набутого рейтингу, має право її підвищити шляхом повторного проходження підсумкового контролю.

Перевід рейтингових оцінок в національні та за шкалою ECTS здійснюється таким чином :

Шкала РДГУ	Національна шкала	Шкала ECTS
90-100	відмінно	A
82-89	дуже добре	B
74-80	добре	C
68-73	задовільно	D
60-67	достатньо	E

45-59	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1-39	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F
<b>Шкала РДГУ</b>	<b>Національна шкала</b>	<b>Шкала ECTS</b>
90-100	Відмінно	A
82-89	Дуже добре	B
74-81	Добре	C
67-73	задовільно	D
60-66	достатньо	E
40-59	незадовільно	FX, F
1-39	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

Бонусні бали (до 10) студентам надаються за: публікацію наукової статті в науковому збірнику ВНЗ України;

За участь і виступ на секції міжнародної науково-практичної конференції, що проводиться кафедрою, чи будь-якою іншою структурою України, підтвердженою відповідною програмою, нараховується 6 бонусних балів;

За участь у щорічній олімпіаді кафедри, що організується СНТ «Афіна» нараховується 3 бонусних бали.

## РОЗДІЛ X. ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «РЕГІОНАЛЬНА КУЛЬТУРНА ПРАКТИКА»

(Екзаменаційний білет включає два питання)

1. Сучасна регіональна практика як суспільне явище та його роль у духовній структурі суспільства.
2. Історіографія сучасної вітчизняної культури регіонального рівня.
3. Українська культура на регіональному рівні: класифікаційні характеристики, сутність, стан, форми побутування та вивчення.
4. Сучасна українська культура в засобах масової інформації: державний та регіональний аспект (проблематика, найбільш активні часописи, періодичність висвітлення, автори тощо).
5. Початкова мистецька освіта та її роль у структурі суспільства.
6. Середня спеціальна мистецька освіта: державний та регіональний рівень: форми, сутність, проблеми, шляхи подальшого розвитку.
7. Освітнянські проблеми у фаховій періодиці.
8. Музичне життя регіонів кінця XX - початку XXI століття (форми, творчі спілки, здобутки).
9. Літературно-мистецькі об'єднання в Палацах дітей та молоді, клубній мережі; інші форми позашкільної діяльності подібного дозвіллевого спрямування.
10. Місцеві відділення Національних творчих спілок. Їх роль у духовному розвитку країни. Характеристика діяльності їх членів.
11. Регіональна літературно-краснознавча діяльність новітньої доби розвитку України: тематика, авторський склад, здобутки.
12. Сучасне образотворче мистецтво: структура, представники, їх творчий доробок, виставкова діяльність, проблеми на регіональному рівні.
13. Вокально-хорове мистецтво в духовному житті: тематика, жанрово-видова структура, митці та художні колективи, зміни в репертуарі, формах роботи.
14. Театральне життя краю на зламі епох: зміни в репертуарній політиці, театр в умовах експерименту, нові форми в творчій діяльності, постаті, гастрольне життя.
15. Фольклор як форма існування духовної культури в умовах сьогодення: жанрово-видова проблематика, носії, форми репрезентації.
16. Здобутки у фольклорній площині в новітню добу розвитку України.
17. Фестивалі, конкурси як засіб збереження та пропаганди художнього культури.
18. Художнє аматорство кінця XX – початку XXI століття: тематичне розмаїття, форми, еволюція, проблеми, порівняльна характеристика розвитку в умовах двох політичних систем.
19. Народна художня творчість як складова духовної культури. Її структура на сучасному етапі. Проблеми функціонування.
20. Система і трансформація керівництва народною ініціативою в умовах сьогодення (ОЦНТ, РБК) та в історичній ретроспективі.
21. Експериментальна діяльність у культурній сфері на селі в останнє десятиліття: здобутки, проблеми, шляхи розв'язання. Культурно-дозвіллеві комплекси.
22. Реформа місцевого самоврядування і проблеми подальшого розвитку культури.
23. Нові форми художньої діяльності новітнього періоду розвитку України. Загальна характеристика.
24. Сучасна молодь і культурна творчість: стан та тенденції.
25. Трансформаційні процеси в освітній сфері. «Болонський процес» у системі вищої освіти.
26. Видавнича сфера як фактор культури: сутність, напрями, представники, видавництва, регіональні програми, тематика друків, роль у духовному житті краю.

27. Вища спеціальна освіта і мережа навчальних закладів культури: проблеми, потреба, пропозиції.
28. Професійне і аматорське мистецтво в сучасних умовах: форми взаємодії.
29. Форми стимулювання творчої праці у галузі культури, піднесення престижу (іміджу) професії працівника культури в ринкових умовах.
30. Шляхи формування сталого інтересу молоді до культурної діяльності в умовах сьогодення.
31. Форми стимулювання і проблеми навчання в сучасній вищій школі.
32. Нові ініціативи в регіоні стосовно культурної політики (зміни у ставленні населення до органів державної влади).
33. Інші творчі Спілки (кобзарів, краєзнавців, зв'язків із діаспорою тощо) у духовному житті волинських теренів.
34. Музеї та архіви як форма збереження і пропаганди вітчизняної культурної спадщини.
35. Культурні проблеми молоді та шляхи їх розв'язання в умовах сьогодення.
36. Альтернативні мистецькі течії в регіоні (сутність, напрями, представники, здобутки).
37. Рівненщина фестивальна (сутність, зародження, культурний ефект).
38. Форми державної підтримки вітчизняної культури в планах місцевих органів державного управління (на конкретному прикладі).
39. Шоу-бізнес як культурний феномен в умовах ринкових відносин: сутність, форми.
40. Нові постаті на обрії української культури: сутність, загальна характеристика, внесок до культурної скарбниці.
41. Тенденції розвитку культурного процесу на Волині початку XXI століття.
42. Сучасна українська культура в державі і її зв'язки з діаспорою: реальний і очікуваний результат.
43. Культура і ринок. Тенденції взаємодії та подальшого розвитку.
44. Регіональні культурні програми («Забезпечення населення українською книгою», «Підтримка молодих талантів», «Підтримка творчих Спілок», «Охорона культурної спадщини» тощо) та їх роль у стимулюванні художньої діяльності особистості.
45. Фестивалі в регіоні останнього десятиліття. Тематика, Форми. Результат.
46. Місцева сучасна спеціальна періодика культурологічного спрямування. Загальна характеристика.
47. Місцеві краєзнавці, науковці та їх творчий доробок у питання відновлення історичної спадщини і проблем розвитку сьогодення.
48. Проблемний ряд регіональної культурної практики: можливі шляхи розв'язання
49. Зарубіжний досвід організації регіональної культурної діяльності і можливість його адаптації до українських реалій.
50. Тенденції розвитку регіональної культурної практики в сучасних умовах.

## Зміст

Пояснювальна записка.....	3
I. Тематичний план дисципліни.....	4
II. Програма дисципліни «Регіональна культурна практика».....	6
III. Тематика практичних занять .....	18
IV. Тестові завдання з дисципліни.....	30
V. Завдання для самостійного опрацювання з дисципліни «Регіональна культурна практика».....	33
VI. Тематика дипломних досліджень II освітнього ступеня «Магістр» із регіональної культурної проблематики та її методичне забезпечення.....	
VII. Методичні рекомендації стосовно виконання дипломних досліджень II освітнього ступеня «Магістр».....	
VIII. Зразки оформлення Списку використаної літератури літератури.....	
IX. Критерії оцінювання знань студентів із дисципліни.....	
X. Питання на екзамен із дисципліни «Регіональна культурна практика».....	

УДК 9 (С.2)  
В-54

Навчально-методична література

Виткалов Сергій Володимирович

**РЕГІОНАЛЬНА КУЛЬТУРНА ПРАКТИКА :  
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК**

Комп'ютерний набір та верстка:  
Виткалов С. В.

Здано до набору – 26.12.2017 р.  
Підписано до друку – 28.12.2017 р.  
Формат 60 x 841/16  
Папір офсетний  
Друк. арк. – 5,32  
Обл.- вид. арк. – 5,75  
Наклад – 30 прим.

Рівненський державний гуманітарний університет  
33000, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12.  
Кафедра культурології і музеєзнавства  
Т. 8-0362-634-262

**Виткалов С. В. Регіональна культурна практика: навчально-методичний посібник** (програма дисципліни, тематика практичних занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання, тематика дипломних робіт та її методичне забезпечення, екзаменаційні питання і критерії оцінки знань для студентів V курсу денної і заочної форм навчання). Рівень вищої освіти – другий; Ступінь вищої освіти – магістр; Галузь знань – 03 – «Гуманітарні науки»; Спеціальність 034 – «Культурологія» / С. В. Виткалов, Виткалов В.Г. – Рівне : РДГУ, 2018. – 78 с.

Надруковано у редакційно-видавничому відділі Рівненського державного гуманітарного університету. 33000, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12.